

BUDAPEST

IV. Semmelweis u. 15 I. 4.

Key Jeli Ujság

Noviszád. 1937 december 14 kedd

Urednik — Szerkeszti
Andrée Dezso

18. évfolyam 341. szám

A jugoszláv külpolitika alapja a Franciaországgal való együttműködés

Beogradból jelentik: Dr. Sztójadinovics Milán miniszterelnök és felesége vasárnap este vacsorát adtak Delbos francia külügyminiszter tiszteletére a gárda otthonban. A vacsorán jelentős pohárköszöntők hangzottak el a

francia—jugoszláv barátság mellett.

Dr. Sztójadinovics Milán miniszterelnök-külügyminiszter beszéde során többek között a következőket mondta:

»Ez a látogatás, amellyel excellenciád fővárosunkat megtisztelni méltóztatott, annyival inkább kedves nekünk, mert a velünk szövetséges és barátságos Lengyelország, Románia és Csehszlovákia látogatásával kapcsolatos.

Nagyon jól tudom, hogy Ön nem először jött országunkba és biztos vagyok abban is, hogy tudja, milyen helyet foglal el Franciaország a jugoszlávok szívében. Remélem, hogy rövid tartózkodása elegendő lesz arra, hogy meggyőzze Önt arról, hogy azok a kötelek, amelyek bennünket összekötnek, nemcsak szentimentális természetűek. Nemzeti életünk minden megnyilvánulásában láthatja a francia szellem meleg és hatalmas sugárzását és a francia tevékenység sokoldalú hatását.

Az együttes harcok és szenvedések emberfeletti együttes küzdelmei és a segítség, amelyet Franciaország nyújtott nemzetünknek történelme egy tragikus pillanatában, mély és kitörülhetetlen emléket hagytak lelkében. Ezért a két államunk között tíz év előtt megkötött barátsági paktum, amelyet nekem volt szerencsém excellenciáddal meghoszabítani újabb öt évre, az aláírás pillanatában a fennálló helyzetnek csak formai kifejezése volt.

Külpolitikánk alapja a Franciaország és Jugoszlávia közötti együttműködés óhaja. E külpolitika keretében a királyi kormány tudatában van annak, hogy legelső nemzetközi kötelesege egyrészt a fennálló barátságok fenntartása és ápolása, másrészt, hogy közvetlen érdekei keretein belül, kiküszöbölje az összeütközések és félreértések minden okát és ilymódon dolgozzon az általános béke fenntartása érdekében.

Meg vagyok győződve arról, hogy országaink az állandó és nemes hagyományoktól áthatva, amelyek eddig jellemezték külpolitikánkat, folytatni fogják őszinte és összehangzó együttműködésüket, hogy ilymódon dolgozzanak a béke és Európa konszolidációja érdekében.

Delbos külügyminiszter válaszában kijelentette, hogy különös megelégedéssel jött Jugoszlávia-ba, mert tudta, hogy itt a francia külügyminisztert régi barátként fogadják.

»A jugoszláv és francia nép — folytatta Delbos — egyaránt lojális és hűséges és fényes szövetséges együttes érzésekben és érdekekben épen úgy, mint sok együttes dicső tettük, amelyeket közösen hajtottak végre.

Hogy megerősítsék a lelkek és szívek ezen együttérzését, írták alá 1927-ben a szerződést, amelyet szerencsém volt önnel, miniszter ur, megújítani és amelynek nincsen más célja csak az, hogy biztosítsa országaink békéjét és hozzájáruljon az általános békehez, a Népszövetség alapelveinek megfelelően, amely a legnemesebb és leghasznosabb kifejezője azoknak az erőfeszítéseknek, amelyeket az emberiség eddig tett, hogy a háború szörnyetegétől megszabaduljon és hogy az emberek közé igazságot és testvériséget hozzon.

Ez a diplomáciai aktus a kifejezője annak az egyhangú akaratnak, amely együttműködésre egyesíti Jugoszláviát és Franciaországot. Ebben a szellemben semmi sem lehetett kellemesebb reám nézve, mint hallani, hogy excellenciád mennyire hangsúlyozta a két országunk közötti konstruktív és baráti együttműködés óhaját, amely Jugoszlávia külpolitikájának alapját képezi. Meg lehet győződve arról, hogy a francia kormány és az egész francia nemzet tudatában van sorsunk szolidaritásának és ezért ugyanaz a szellem hatja át.

De ilymódon hangsúlyozva az 1927. évi szerződés békés tettejét, nem feledkezünk meg arról sem, hogy egy szerződés értéke nemcsak a szerződő felek akaratától, hanem attól is függ, hogy milyen a viszony közöttük minden téren. Szerencsés következményei nem alakulhatnak ki az irattárakban, hanem csak az életben:

kereskedelmi megegyezésekben; az alkotó munka kölcsönösségében, a tanárok, diákok, tudósok, művészek kölcsönös kicserélésében, akik emelik a kulturális nívót, erősítik a kölcsönös megértést és rokonszenvet, polgári és katonai vezető személyiségeink személyes érintkezése, akiknek közölniök kell egymással nézeteiket és céljaikat, hogy azokhoz jobban tudjanak alkalmazkodni. Országaink, amelyeket soha nem választott el semmi egymástól, régóta kölcsönös barátsággal és bizalommal viseltetnek egymás iránt, semmilyen viszály vagy fenyegetés nem nyugtalanított, ennek az együttműködésnek a legszélesebb és legszilárdabb alapjait adják.

Itteni jelenlétem, Lengyelországban és a kisantant államaiban tett látogatásom, bizonyítéka azoknak az óhajoknak, hogy Önökkel együtt vagyunk a közös biztonság, közös jólét és béke érdekében, minden hátsó gondolat nélkül az összes országokkal a függetlenség kölcsönös tiszteletbentartása és a népek szabadsága érdekében.

A FRANCIA KÜLÜGYMINISZTER OPLENÁCON

Delbos francia külügyminiszter és kísérete tegnap délelőtt a topcsideri vasútállomásról Mladenovácra utazott, ahonnan autón folytatta útját Oplenácra.

Mladenovácra ünnepélyes fogadtatásban részesítették Delbost. A város lobogódíszit öltött. Min-

A pályaudvarról a »Takovo« szállóig terjedő útvonalon egybegyűjt tömeg is lelkesen éltette a francia külügyminisztert.

Delbos a Takovo-szállóból autón Oplenácra ment, ahol megkoszoruzta a királysírokat. A francia külügyminiszter a koszoru elhelyezése után több percig néma főhajrással állott Egyesítő Vitéz Alekszandar király sírja előtt.

A kegyeletos aktus után megmutatták Delbosnak az oplenáci fogadalmi templomot, majd kísérete tagjaival együtt autókra ült és visszaindult Beograd felé. Az Avalán megkoszoruzta az Ismeretlen Hős sírját, utána pedig részt-

Öfelsége II. Petar király és Öfensége Pavle régensherceg védszentjének ünnepe

Beogradból jelentik: Tegnap ülték meg védszentjüket, Szent András ünnepét Öfelsége II. Petar király és Öfensége Pavle régensherceg. Az udvari kápolnában délelőtt fél-tizenegy óraker kezdődött istentisztelet után a dedinjei palota nagytermében volt a kalácsszegés. A kalácsot Öfelsége a király, Öfensége Pavle régensherceg és Kaplarovics Radomir, a királyi gárda közlegénye tartották. A szertartáson jelen volt Öfelsége a király, Öfelsége Mária királyné, Andrej királyfi, Öfensége Pavle régensherceg, Öfensége Olga hercegnő a kis Jeliszaveta hercegnővel, valamint az udvarhölgyek és az udvartartás katonai és polgári tagjai.

den házon francia és jugoszláv zászlók lengtek. A pályaudvar zászlókkal és fenyőfákkal díszítettek. Az állomáson belül, valamint az állomástól a »Takovo« szállóig terjedő útvonalon hatalmas néptömeg helyezkedett el. A szomszédos községekből is igen sok földműves jött Mladenovácra, hogy résztvegyen a francia külügyminiszter fogadtatásán.

A vonatból kilépő Delbost Badzsák Milán mladenováci képviselő, a jugoszláv radikális egység tagja üdvözölte és örömet fejezte ki, hogy meglátogatta Jugoszláviának ezt a részét is. Beszédében különösen a francia—jugoszláv barátságot méltatta, amely a legutóbbi háborúk során vért nyert megpecsételést.

vett az Avala-szállóban rendezett zártkörű ebéden, amit dr. Sztójadinovics Milán miniszterelnök adott tiszteletére. Az ebéd után Delbos francia külügyminiszter dr. Sztójadinovics Milán miniszterelnök-külügyminiszterrel együtt autón visszatért Beogradba.

Sztójadinovics és Ciano táviratváltása

Beogradból jelentik: Olaszországból történt visszatérése után dr. Sztójadinovics Milán miniszterelnök-külügyminiszter igen szíves hangon táviratot intézett

Mussolinihez és Ciano gróf külügyminiszterhez, amire azok ugyancsak baráti hangon válaszsürgönyöket küldtek.

FRANCIA REPÜLŐK DÉLAMERIKAI UTJA

Codos, a világhírű francia repülő, délamerikai utra indult. Utját négy részben akarja lebonyolítani. Az első rész az afrikai Dakarig, a második az Atlanti ocean déli része felett Natalig, a harmadik Rio de Janeiróig, a negyedik Buenos Ayresig vezetne.

Új eljárásokkal gyógyítják a meddőséget

Frigyessy professzor előadása

Budapestről jelentik: A Közegészségügyi Intézet zsufolt előadótermében a meddőség problémájáról tartott előadást Frigyessy professzor.

— Paradoxonnak tűnik — kezdte Frigyessy professzor előadását, — hogy ma, mikor a születések korlátozása világszerte általános tünet, a meddőség gyógykezelése mégis többet foglalkoztatja az orvosi világot, mint bármikor ezelőtt. Háromféle meddőséget ismer a tudomány: életlani (a serdülőkor előtti), a változás utáni s a szoptatási korszak alatti normális, de csak esetleges meddőséget), az alkati, mely különösen az ugynevezett infantilis vagy férfias alkati nőknél gyakori, míg a harmónikus, derűs, molettségre hajló piknikus nőnél igen ritka s a patológiát, melyet szerzett betegségek okozhatnak. Vannak azonfelül is meddőségek, melyekről a laikus közönség körében különösen sok szó esik mostanában. Ezek az ugynevezett „meddő napok”, melyekről Knaus és Ogino írtak először. Elméletük szerint a rosszullet utáni 11-től 17-ik napokat, valamint a közvetlenül a rosszullet utáni napoktól eltekintve minden nő normálisan meddő. Egy maliciózus nőgyógyász megjegyzése szerint ennek az elméletnek köszönhető a születések számának bizonyos fellendülése...

— A meddőséget ezelőtt husz évvel majdnem kivétel nélkül méhtágítással, művi uton próbálták megszüntetni. Ma az az eljárás nagyrészt elavultnak tekinthető, mert ha alkati meddőségről van szó, azt

hormonális uton tudjuk gyógyítani, a gyulladáshoz összenövés szervi megbetegedéseket pedig Rubin, newyorki orvos felfedezése nyomán, a méh levegővel való átfuvása útján tudjuk igen pontosan diagnosztizálni s igen gyakori esetben átültetéssel gyógyítani. Kétfoldul körülbelül az esetek 8-10 százalékában, hogy már maga az átfuvás is járhatóvá tette az elzárt vezetékeket s eredményre vezetett.

— Nem tudjuk elképzelni, hány esetben mentette meg a meddőség megszüntetése egy család békéjét, boldogságát, mert, mint Nietzsche mondotta: „Alles bei Weibe hat seine Lösung: es heisst Mutterschaft” — fejezte be Frigyessy professzor érdekes előadását.

Angol-japán-amerikai incidens

A japánok angol és amerikai hadihajókat bombáztak - Az amerikai hadihajó elsüllyedt, 12 matroza a vízbefut

Nankingból jelentik: A japán csapatok vasárnap este kezükbe kerítették a nankingi déli erődöt is. A japán repülők megsemmisítették a Biborhegyen épült csillagászati megfigyelőállomást. Ugyanakkor folyami naszdajk-

nak sikerült áttörni a kínaiak által létesített utolsó gátat és most a hadihajók a Jangce-folyón teljes iramban közelednek Nanking felé. A japán szárazföldi csapatok Pukeunál elvagták a kínaiak menekülésének útját.

Bombázott angol hadihajó

A japán tüzérség vasárnap a Jangce-folyón rálőtt egy angol ágyunaszádra. Az ágyunaszádot négy lövés érte. Nyomban a helyszínére érkezett a »Bi« nevű angol hadihajó, a japán űtegek azonban erre is tüzeltek. A parancsnokló angol altengernagy a legerélyesebben tiltakozott a japánok eljárása miatt.

A londoni lapok úgy értesülnek, hogy az angol kormány Tókióba erélyeshangú tiltakozó jegyzéket juttatott el, amelyben bocsánatkérést, kárpótlást és erélyes intézkedéseket követel hasonló esetek megismétlődése ellen.

Washingtoni jelentés szerint az amerikai ágyunaszád elsüllyesztésének híre nagy izgalmat keltett az Egyesült Államokban. Roosevelt elnök utasította a külügyi hivatalt, hogy állandóan tájékoztassa a fejleményekről. Az amerikai kormány a legszigorubb vizsgálatot rendelte el az ügy hátterének kiderítésére.

Újabb jelentés szerint a japán csapatok parancsnoka közölte az angol hatóságokkal, hogy a legközelebbi 3 napon belül a Jangce-folyón semmiféle hajóközeledést nem engedélyezhet. Azokat a hajókat, amelyek a tilalmat esetleg megszegnék, a japánok tűz alá veszik.

A nankingi harcok

Hétfőn délelőtt a Nankingot ostromló japán hadsereg elfoglalta a Csungszan kaput. A japánok behatoltak a belső negyedekbe, ahol a kínaiak lövészárkokban és torlaszok megett elkeseredetten védekeznek. A kínaiak mérges gázokat is akartak használni Nankingnál a japánok ellen. A szél azonban megfordult és a gázfelhőket a kínaiak felé hajtotta. A japánok becslése szerint gázmérgezés következtében 12.000 kínai vesztette életét.

Újabb jelentések szerint a japánok hétfőn délelőtt birtokukba vették a déli városnegyedeket. Kezükre került a Kuomintang több épülete, továbbá megszállták Csangkajseik főhadiszállását, a hadügyminisztériumot és a katonai akadémiát.

ELSÜLYESZTETT AMERIKAI HAJÓ

A japán repülőgépek a vuhui erődöktől 220 mérföldnyire bombázták és elsüllyesztették a Powe nevű amerikai ágyunaszádot. A bombázásnál 12 tengerész életét vesztette, ötvennégyet sikerült megmenteni.

A Reuter-iroda londoni jelentése szerint Londonban rendkívül sulyos benyomást keltett az a hír, hogy a japánok a Jangce-folyón angol hadihajókat is bombáztak.

A Domei-iroda kiküldött mun-

katársa, aki repülőgépen bejárta a nankingi arcvonalat, azt jelenti, hogy az egész csungcsangi körzet lángokban áll. A kínai léghajó űtegek szünet nélkül tüzelnek a japán repülőgépekre.

SZOVJETSEGITSÉG

Tókióból jelentik: A Jomiuri Simbun közlése szerint a harcok során egyre érezhetőbbé válik a szovjet segítség. A lap azt írja, hogy a Külső-Mongóliában állomásozó szovjetcsapatok már együtt harcolnak a kínaiakkal.

— Paesiri hírek. Az iskolaszék Racics Márkó Iskolaszéki elnök elnöklésével gyűlést tartott. A gyűlésen igazolta az iskolaszék azon szülők kérvényeit, akik kérték, hogy gyermeküket szabadítsák fel az iskola kötelessége alól, midőn messze a falutól 4 km. száláson tartózkodnak. Utána Mitrovics Radojica iskolaigazgató megköszönte a paesiri község nemes gesztusát, hogy 84 nincstelen gyermeket öltöztetett fel és ezzel lehetővé tette a szegény nincstelen gyermekek iskolába járását a téli időszakban is. — A bajmoki műkedvelő gárda paesiri kirándulása nagyszerűen sikerült. A

bajmokiak nem csak erkölcsi sikert arattak, hanem bő anyagi sikerrel tértek vissza Bajmokra. Az előadásra a zenét a szubotocai katonai zenekar szolgáltatta.

★

— »MISS PULYKA«. Salt Lake Cityben (Utah állam) tizennégy állam pulykatenyésztőtelepeinek alkalmazottai szépségkirálynőt választottak s ünnepélyesen »Pulyka Királynővé« koronázták. Artella Turley, az új »Miss Pulyka« uralmának első feladata az volt, hogy kiválasztotta a Fehér Háznak szánt pulykát, amely Rooseveltnél elnök karácsonyi asztalát fogja díszíteni.

A MILOI VÉNUSZ REJTVÉNYE

Gyűjtsd össze ezeket a naponként megjelenő kis figurákat. 120 darabból kirakhatja a milói Vénusz lapunkban megjelenő alakját. A helyes megoldáshoz minden figurára szükség van.

A megjelölés csak türelem kérdése. A megjelölés 75.000 dinár értékű 1000 darab gyönyörű tárggyal jutalmazzuk. Aki figurákat kívánni elmulaszt, olyképen pótolhatja, hogy a ap ellenértékét bélyegben, választékos bélyeggel együtt beküldi kiadói hivatalunkba.

JAPAN SAJNALKOZIK

Sanghajból jelentik: A japán főparancsnokság részéről közleményt adtak ki, amelyben Hasegava tengernagy sajnálatát fejezi ki az amerikai ágyunaszád elsüllyesztése miatt. A közlemény kijelenti, hogy a japán repülők azt hitték, hogy az amerikai hadihajó közelében levő tankhajók kínai csapatokat szállítanak és ezért kezdtek tüzelni.

A Havas-iroda washingtoni jelentése szerint az amerikai hadihajó 54 életbenmaradt utasa közül 14, köztük egy olasz, megsebesült. A japán repülőgépek bombái a Standard Oil 5 tankhajóját is elsüllyesztették.

Kinevezték az új biborosokat

Pellegrinetti beográdi nuncius is biboros lett

Vatikánvárosból jelentik: XI. Pius pápa pápa a hétfőn délelőtt tartott titkos konzisztóriumon kinevezte az új biborosokat. Biboros lett Hensley westminsteri érsek, Pizzardo érsek, a rendkívüli egyházi ügyek kongregációjának vezetője, Piazza, velencei pátriárka és Pellegrinetti beográdi pápai követ.

A PÁPA BESZÉDE

A konzisztórium ülése során a Szentatya beszédet mondott, melyben megemlékezett a nemzetközi helyzetről is. Ha a Távolkeletre nézünk — mondotta — azt kell látnunk, hogy az Evangélium hirnökeinek, a virágzó gyülekezeteknek sulyos károkat kell elszenvedniük. A jövőben sajnós, talán még sulyosabb károktól kell félnünk azoknak a zavaroknak következtében, amelyek szükségkép a háboru nyomában járnak. Ha szemünket Európa felé fordítjuk, nem kisebb szomorúsággal látjuk azokat a gonosz és kegyetlen dolgokat, amelyek Szovjetországban és azokat, amelyek — a keresztény Németország nagy veszedelmére — Németországban történnek.

Mussolini lapja a kilépés okairól

Londonból jelenti a Reuter-iroda: Olaszországnak a Népszövetségből való kilépése angol politikai körökben nem keltett meglepetést. Olaszország — mondják Londonban — ezzel jogilag is szentesítette a már fennállott helyzetet, mert hiszen Róma már a múlt év májusa óta nem vett részt a genfi tanácskozásokban. Semmi ok sincs annak feltevésére, hogy Olaszország kilépése más hatalom befolyásolására történt.

Olaszország ezt a lépését saját kezdeményezésére tette meg. A Reuter-jelentés végül hozzáteszi, hogy az olasz elhatározás mit sem változtat az angol politika irányelvein.

Genfi körökben úgy tudják, hogy Olaszországnak a Népszövetségből történt kilépése után az olasz alkalmazottak elhagyják a nemzetközi munkaügyi hivatalt is.

— **BOGOJEVÓI HIREK.** A szegények téli segélyezésére szolgáló gyűjtést az idén mellőzik. E helyett az egyesületek bizonyos összeggel járulnak a község ily célra adományozott ezer dinárjához, amelyen ruhaneműt vásárolnak és karácsonykor kiosztják a szegények között. A vásárló és kiosztó bizottság tagjai Hajnal János községi elnök, Lakatos Tihamér iskolaigazgató, Heeskö Tamás gyógyszerész és Berkó Ferenc árva-anya. — Páti János faluszele lakására betörték és két öltözet ruhát, 1 bizonyos libát és élelmiszereket vittek magukkal. Mivel Páti egyébként mérgező kutyái esendben voltak, bizonyosra veszik, hogy a betörést a helyzettel teljesen ismerős egyének követték el. — A dohánytermelők beszállították árúikat, azonban olyan csekély összeget kaptak, hogy némelyikük kölcsönpenzben volt kénytelen hazajönni. A közel száz termelő a hat vagón dohányért alig kapott 60—70.000 dinárt, amely az elvégzett munkához viszonyítva annyira sekély összeg, hogy Bogojevón többé nem fognak dohányt termelni.

ASSZONYOK EGYMÁS KÖZÖTT

Első hölgy: Az én uram bűbajos ember.
 Második nő: Az én férjem angyal.
 Harmadik asszony: Mit meséljek?... Az én férjem is goromba fráter.

A kormánypart noviszádi szervezetének új alelnöke

A jugoszláv radikális egység noviszádi szervezete vasárnap gyűlést tartott dr. Milutinovics Obrád a párt végrehajtóbizottsága elnökének vezetésével. Az ülésen a noviszádi szervezet első alelnökévé az eddigi Vujics Száva helyébe

dr. Milutinovics Obrádot választották meg első alelnökké.

A helyi szervezet elnöke tudvalevően Csirics Szevén szkupstinai elnök. A végrehajtóbizottság új tagjaival a következőket választották meg: dr. Dragimirovics Milivoj, Belics Dimitrije, dr. Gubás Milutin, Dinesics Szvetisláv, Hamm Franz, Cidlik Franz, Bozsidar Velye, Rákics Daniló és Gyomparics Nikola. A választásnak az az érdekessége, hogy dr. Milutinovics Obrád a jelenlegi városelnöknek dr. Ilics Bárknak ellenfelei közé tartozik és csoportja tagjai állandó ellenzéke a városelnöknek a közgyűlési teremben.

HALLGATTA MÁR TOKIOT? A Siera rádió nagyszerűen észvetül. Eladja Redvező részletfizetésre is:
Siera
 „Lux Radio” Macsó Dosler, Novi Sad, K. Alexandra 29

Husz év óta nagyon sok baja támadt a hatóságokkal és nem egyszer volt lakója a különböző fegyvertartóknak, annyit azonban tanult a Strassznov-estből, hogy mindig csak kisebb arányú szélhámosságokba keveredett. Legutóbb a petrovgrádi rendőrség fogta el Gladics Zsivojint, innen azonban sikerült megszöknie. Szökése után Szomborba tette át működése színhelyét és

butorozott szobákat bérelt, majd egy-két nap mulva meglopta lakásadóját és megszökött.

Csakhamar több feljelentés érkezett a lakásadók részéről és a szombori rendőrségnek szombaton sikerült is elfognia a különböző neveken szereplő albrletit tolvajt. Vasárnapi kihallgatása során kitudt, hogy Gladicsnak egész sor hamis igazolványa van, sikerült megállapítani igazi nevét is és azt, hogy csak nemrégiben szökött meg a petrovgrádi rendőrségről. A szombori rendőrségről már aligha sikerült megszöknie Strassznov egykori szárnysegédének, aki most újra hosszabb időre hűvösre kerül.

Kétszáz évvel ezelőtt alapították a noviszádi pravoszláv szerb főgimnáziumot

A noviszádi pravoszláv szerb, később állami reálgimnázium alapításának 200. évfordulóját ünnepelték meg vasárnap délelőtt Noviszádon. Kétszáz évvel ezelőtt Vukovics Száva hatalmas ajándéka tette lehetővé a szerb gimnázium megalapítását. A szerb gimnázium igen fontos szerepet töltött be a két évszázad alatt, mert amikor Szerbia még a török uralom alatt szenvedett,

a noviszádi szerb gimnázium volt a karlovcei mellett az a kultur intézmény, ahol a szerb nép vezetői nevelődtek.

A kétszáz éves jubileumi ünnepséget vasárnap délelőtt fél tíz órakor a püspöki templomban megtartott istentisztelet vezette be, amely után a résztvevők a gimnázium dísztermébe vonultak, ahol dr. Magarasevics Bránko igazgató tartott beszédet. Rámutatott a nagy érdemekre, amelyeket a noviszádi gimnázium szerzett és hangoztatja, hogy az intézetet továbbra is a régi szellemnek kell áthatni. A gimnáziumból a volt diákok az emléktáblák mentek, ahol közben már nagyszámú előkelő közönség gyűlt össze. Ott voltak Sztankovics Szvetozár földmivéleési miniszter, Plesznicsár tábornok, a hadseregparancsnok helyettese és mások. Öfelsége a király képviselőjében Stauffer lovassági ezredes jelent meg. Az ünnepi ülésen dr. Petrovics Milán tartott előadást Vukovics Száváról aki Mosztárban született és kereskedéssel foglalkozott.

A szerbeknek 1731-ben Noviszádon, Szomborban, Petrovgrádon, Kikindán és Rumán voltak latin iskoláik és Vukovics Száva alapítványa tette lehetővé a noviszádi pravoszláv szerb gimnázium megalapítását.

Utána még többen tartottak előadást és az ünnepség a király éltetésével egy órákig ért véget.

Horthy — az Árpádok leszármazottja

Budapestről jelentik: Szombaton nagy feltűnést keltő diszmű jelent meg a könyvpiacra. A könyv szerzője, Szántó József, Horthy kormányzó családfáját ismerteti a 600 oldalas könyvben és kimutatja, hogy a magyar államfő egyenes ágon az Árpád házi királyoktól származik. A szerző okmányokkal igazolja, hogy az a hatszáz év előtti nádori nyilatkozat, hogy az Árpád ház kihalt, nem felel meg a valóságnak. Magyarországon több száz család él, — írja — amely az Árpádokkal rokon. — Ilyen elsősorban a Horthy család.

A milliomos bűvár

Newyorkból jelentik: Detroitban 81 éves korában most halt meg egy egyszerű dohányárus, aki fiatalabb korában hivatásos bűvár volt. Feleségével és lányával élete végéig a legszerényebb körülmények között, sokszor majdnem nélkülözve, küszködött a mindennapi kenyérért. Végrendelete felbontásakor kiderült, hogy az elhunyt hatalmas vagyont gyűjtött össze: egy jól lezárt ládában, amelyről senki sem tudott, egymillió dollár készpénz és kétfélmillió értékű ékszer maradt utána, amelyet felesége és lánya fele-fele részben örökölték.

Ujabb főmegeves kivégzések a szovjetben

Az istentelenek mozgalma a karácsony megünneplése ellen

Moszkvából jelentik: Szovjet-országon a választások ellenére is tovább tartanak a kivégzések. Az utóbbi napokban az ország különböző részeiben ismét 15 földmivest, munkást és állami alkalmazottat ítéltek halálra. A londoni Observer úgy tudja, hogy a szovjet volt helsinki, rigai és kaunasi követét szintén kivégezték. Kiebben 18 embert lőttek agyon állítólagos szeparatista tevékenység miatt.

Mint Rómából jelentik, az Osservatore Romano értesülése szerint a moszkvai istentelenek

szövetsége elhatározta, hogy az idén erőteljes akciót kezd a karácsony megünneplése ellen. A szövetség valamennyi tagját felszólították, hogy december 15 és január 9-e közti időben tartanak összesen 28.000 vallásellenes gyűlést. A vallásellenes mozgalomba a mozi, rádiót és a sajtót is bevonják.

Az Avvenire d'Italia katolikus napilap közlése szerint Cordonas mexikói elnök elrendelte több templom bezárását. A Veracruz állam területén levő egyik templomot könyvtárrá alakítják át.

A szombori rendőrség elfogta Strassznov egykori szárnysegédét

A nagymultu szélhámos csak nemrégiben szökött meg a petrovgrádi rendőrség fogdájából

Szomborból jelentik: Veszedelmes és nagymultu szélhámóst tett ártalmatlanná szombaton délután a szombori rendőrség. Gladics Zsivojin 57 éves volt kereskedősegéd, aki csak nemrégiben szökött meg a petrovgrádi rendőrségi fogdából, jutott ismét a rendőrség kezére.

Gladics neve először husz évvel ezelőtt került a nagy nyilvánosság

elő, a világhírű Strassznov-affér kapcsán. Annak idején Gladics volt a magát Szirmai grófként kiadó Strassznov szárnysegéde és Nikolics főhadnagyként segédkezett Strassznovnak páratlan szélhámosság elkövetésében. A Strassznovval elkövetett csalásokért Gladics egy évet kapott s ahogy a fogházból kikerült, önállósította magát.

Likaalit
 VASALÓ BIRKET
 BRAJER FATELEP NOVI SAD
 TEL: 30-88
 3 SZOR jobb
 3 SZOR olcsóbb
 és egészségesebb,
 mint a faszén.

A SZERKESZTŐ ASZTALÁRÓL

A LEGUTÓBB MEGJELENT esztrák telefonrendelet megtiltja telefonkészülékek felszerelését olyan helyiségekben, ahol gyűlékony gézok, gőzök vagy gyűlékony por található. Ennek a rendelkezésnek a magyarázata az, hogy azok a kis szikrák, amelyek a telefonkészülék működése következtében elkerülhetetlenül fellépnek, szerencsétlen esetben elegendők lehetnek arra, hogy katasztrófális robbanást idéznek elő.

AZ AMERIKAI PARLAMENT 1700-ban a következő törvényt fogadta el: »Minden nőnek — tekintet nélkül polgári állására és korára — tilos bármilyen férfit is házasságra csábítani szagosítók, festékek, szagos szappan, illatosított vízek, hamis fogak, hamis hajak, dróttal megerősített krinolinok, fűzők, magassarkú cipők vagy kitömött cipők használatával. Az ez ellen vétők ugyanazt a büntetést kapják, mint azok, akiket boszorkányossággal vádolva találtak bűnösnek.«

A HIVATÁSOS DIJBIRKÓZÓ nem tekinthető munkásnak — az amerikai adóhivatal megállapítása szerint — és éppen ezért nem esik a társadalombiztosítás kötelezettsége alá. A határozat egy konkrét ügygel kapcsolatban megállapítja, hogy miután a birkózókat szerződött vállalkozók nem irhatják elő, hogy egy birkózó milyen ügyességet vigyen bele a porondon való küzdelembe és milyen erővel végezze »munkáját«, nem lehet őket szabályszerű alkalmazottaknak tekinteni.

BATÁVIAI JELENTÉS SZERINT a holland-indiai nagy és dúsgazdag ültetvényesek gyűjtést rendeztek, amelyek eredményéből meg akarják vásárolni a Koblenz mellett fekvő és jelenleg német magánbirtokban lévő Nassau-kastélyt, ahonnan az orániai fejedelmi ház ered és ezt akarják felajánlani ajándékként a holland királynő negyvenéves uralkodói jubileumára.

A »GALAMBOK GYILKOSA« ismét garázdálkodik Newyorkban. A legújabb jelentések szerint újra vagy negyven galamb hullott el a Broadway sztrichinnel megmérgezett eledel következtében, amivel a rejtélyes galambpusztító — akit már hosszabb ideje kutat a rendőrség — megégette a környék szelid madarait. Az állatvédő egyesület a rendőrhatalósággal vállaltva nyomoz a rejtélyes ügyben és legutóbb kihallgatták a környék összes kereskedőit, akiknek vallomása alapján azt gyanítják, hogy a titokzatos merénylő egy állítólag szegényesen öltözött, 28—30 évesnek látszó fiatalember. Minthogy a galambok a sarkon lévő baptista templom tornyán szoktak megszállni, a hatóságok kikérdezték a templom lelkészét és gondnokát is, akik azonban kijelentették, hogy az egyházközség tagjai közül senki sem vetemedhetik ilyen szörnyettetre.

CURTIS BURT, 80 esztendősen idős szűkségmunkás néhány nappal ezelőtt azzal a panasszal fordult orvosához, hogy megfájdult az inye. Az orvos megvizsgálta és megállapította, hogy semmi más baja nincsen a 80 éves embernek, csak — fogzik. Most kapja harmadik fogsorát. Három fog már át it törte az inyfalat és láthatóvá vált.

***

Nagy légi ütközet Spanyolországban

A nemzetiek 22 ellenséges gépet lelőttek

Madridból jelenti a Havas iroda: A nemzetiek tüzérsége vasárnap este bombázta Madridot. A lövedékek nagy része a város középpontjában robbant fel. A bombázásnak több halottja és számos sebesültje van.

NAGY LÉGI CSATA

Salamanca-i jelentés szerint Sarinena felett nagy légi ütközet folyt le, amelyben nemzeti és közársasági részből összesen mintegy 200 repülőgép vett részt. Az ütközet a nemzetiek győzelmével végződött, mert gépeik gyorsabak voltak. A jelentés szerint a nemzetiek 22 ellenséges gépet lelőttek. Egy nemzeti repülőgép nem tért vissza álmáshelyére. Ez volt a legnagyobb légi ütközet a

spanyol polgárháboru kezdete óta.

FRANCO ELISMERÉSE

A Havas-iroda montevidói jelentése szerint az uruguayi kormány közleményt adott ki, amely szerint felveszi a kereskedelmi összeköttetést Franco kormányával. A nemzeti Spanyolországba Uruguay konzuli megbizottakat küld.

HATÁRZÁR

A Daily Telegraph jelentése szerint Irun spanyol parancsnoka közölte a francia hatóságokkal, hogy a nemzeti Spanyolország és Franciaország határát december 20-ig minden forgalom elől elzárják.

A hatvan éves jó tündér,

aki harminc éve igér éfi nemlétező vagyonát a hiszékenyeknek

A vádlottak padján megnyerő külsejű, őszhajú, rendes ruházatu öreg asszony ül. Szinte megdöbben az ember, ha ránéz, mert sehogyan sem érthető, hogyan kerülhet a vádlottak padjára.

Mikor azután megkezdődik a tárgyalás, nem kis megrökönyödéssel halljuk, hogy a 63 éves Ney Mária vádlott már több mint husz esetben ítélkezett a bíróság esalás miatt. Ezuttal is két hivattásszerűen elkövetett esalással vádolja az államügyész.

— Nem érzem bűnösnek magam — sághajta Ney Mária — de nagyon jól tudom, hogy elítélnek... Legjobb lenne, ha nem is kérdeznének sokat, hanem mindjárt kimondanák az ítéletet — indítványozza.

— Csak mondjon el szépen mindent — biztatja Makszimovics tanácselnök.

— Hát nézzék, az uram állami nyugdíjas volt, de mivel nyugdíjat nem kaptunk, vaamihez csak kellett kezdenem. Hát esalтам. Nem is tagadom. De csak kényszerből. Valamiből csak meg kell élni...

— De mindig úgy csináltam, hogy örömet szerezzem vele a felesimnek. Először mindenki boldog volt, hogy összekerült velem.

Nekem fáj a legjobban, hogy végül ki kellett ábrándulniuk.

— Azt mondják, maga iszákos. Igaz ez? — kérdi az elnök.

— Hát nem mondom, szoktam inni. De csak keveset.

— Mennyit?

— Két decit.

— Pálinkát?

— Persze. Nem is bort...

— No és sokszor iszik két decit?

— Bizony elég ritkán. Csak amikor van miből.

A JÓ TÜNDÉR MUNKÁBAN

Ney Mária mód-szeréről először Novikovics Dimitrije noviszádi büffés, az elsőszómu károsult beszélt:

— 1937 januárjában beállított hoztam Ney Mária. Össze volt fagyva, esupps kék volt a hídgtől, reszketett. Pálinkát kért. Azután bőbeszédűen elmondta, hogy nagy vagyona van és

Japánban a nőket is katonai kiképzésben részesítik. Képünk egy textilgyár munkásnőit mutatja, akik hétköznaponként a fonógépeknél dolgoznak, vasárnap pedig katonai gyakorlatokon vesznek részt.

szívesen ránk hagyná, ha válalnánk el-tartását. Hozzáette, látja, hogy becsületes jöemberekkel van dolga és már csak azért is ránk hagyna mindent.

— Ezután 50 dinárt kért, hogy kiváltsa holmijait. Azt állította, hogy minden pénze elfogyott.

Odaadtam neki a pénzt és sosem láttam többet.

— No és maga komolyan elhitte a vádlott állításait?

— De még mennyire elhitte — szól közbe Ney Mária. — Hallottam másnap valósággal sirt, mikor nem jöttem, hogy rájuk hagyjam a vagyonomat...

Fodor Gyula kamenicai vincellér így adja elő Ney Mária módszerét:

— 1937 áprilisában eljött hozzánk ez az asszony. Jónapot kívánt és így szólt:

— Hogy van? Hogy megy a munka?

— Csodálkozva néztem rá, mert nem ismerem. Ő azonban kijelentette, hogy engem már régen ismer és most nagy jót tesz velem. Megveszi a szöllőt és rekem adja, én meg majd eltartom ezért. Persze, nagyon megörültem. Mindjárt ott is tartottam hálni. Másnap reggel kocsira ültünk és elmentünk a holmijáért. A Dungsverszki féle ház elé vittem és fél kilenctől fél 11 óráig vártam rá. De többet nem jelentkezett.

Utólag megtudtam, hogy feleségemtől 300 dinárt kért.

Akkor feljelentettem a rendőrségen.

— Jó lett volna, ha megveszi a szöllőt, ugy-e? — kérdi a tanácselnök.

— Hát ha, igaz lett volna. De még mennyire megörültünk.

— Meg ám — szól oda Ney Mária. — Reggel pálinkát adtak, teát, finom reggelit, meg még egy pohár bort is.

— Hát ami igaz, az igaz — vallja be Fodor. — Mikor este borért jöttek, nem adtam, mert a vádlott mikor meglátta a boromat, kijelentette, hogy minden boromat is megveszi... Sőt, még másnap délre jó ebédet is rendelt a feleségemtől. Azt mondta, sok húst készítsen...

MERT NEM LÖNEK AGYON?

A derüs jelenetek között folyó bizonyítási eljárás után szomorú ítéletki-hirdetés következik. A hármastanács hivattásszerűen üzött esalásért

öt és fél évi fegyházra és három-évi fegyhazi felügyeletre ítéli a veszedelmes szelthámosnót.

Az ítélet kihirdetésekor Ney Mária sehogyan sem akarja megérteni mennyire ítéltek. Végül keserűen kifakad:

— Mért nem vesznek mindjárt pus-kát és lönek agyon?

— Örüljön, hogy ilyen keveset kapott — szól rá a tanácselnök. — Hiszen maga mondta, hogy már harminc éve esalásból élek.

— Hát mit csináljak, ha másból nem élhetek?

Azzal felebezést jelent be az ítélet ellen s háborogva indul vissza a törvényszéki fogdába a fegyőr kíséretében.

Szerdán kulturális előadás lesz a noviszádi Polgári Magyar Kaszinóban

A noviszádi Polgári Magyar Kaszinó mint ismeretes havonta több kultúrelőadást rendez, igen szép eredménnyel. A nyári időszakról eltekintve minden hónapban megtartották az előadásokat, amelyeknek ezidei sorozata a holnapi előadással zárul. Karácsony hete ugyanis nem alkalmas kulturális előadások rendezésére, s éppen ezért december hónapban több előadást már nem rendez a Magyar Kaszinó.

Holnap este Havas Károly tart előadást. Az előadás címe: »Az asszony a költészetben és az életben«. Kezdeté fél 9 órakor, a Kaszinó Ustzavszka uccai otthonában.

Kilenc gyilkosságot vallott be már az új Landru

Négy gyermek az áldozatok között

Párizsból jelentik. A hírhedt és kivégzett Landru sorozatos gyilkosságai óta egyetlen bűntény sem tartotta olyan oriási izgalomban a főváros közönségét mint a szerdán este letartóztatott

állítólagos Sauerbrey Siegfried frankfurti bankigazgató szörnyű tömeggyilkosságainak ügye

A lapok különkiadásokban számolnak be a második Landru szörnyű vallomásairól, a közönség százezrével vásárolja az újságokat, amelyek mind újabb és újabb részleteket közölnek a tömeggyilkos gaztetteiről.

Az állítólagos Sauerbrey, akit szerdán este revolverharc után sikerült a varseillesi rendőrségnek elfogni, a párizsi rendőrfőnök előtt

bevallotta, hogy a valóságban Eugen Weidmannnak hívják.

Majna-Frankfurtban született, 29 éves. Március 18-án érkezett Franciaországba, azért hagyta el Németországot, hogy megmeneküljön a katonai szolgálat elől.

Mint katonaszökevény, egyetlen fillér nélkül érkezett Franciaországba, ezért elhatározta, hogy akármilyen uton, de pénzre tesz szert. Így határozta el magát a szörnyű gyilkosságokra. A párizsi előkelő villaegyed tömeggyilkosa tehát

még csak nem is szenvedélyből gyilkolt, mint Landru, hanem pénzsóvár rablógyilkos,

aki romlottságában odáig ment, hogy a gyilkosságokból szerzett pénzekről rendszeres könyvet vezetett.

A BORZALMAK HÁZA

A tömeggyilkos első áldozata egy Lesordre nevű ingatlanügynök

volt. A párizsi rendőrfőnöknek arra a kérdésre: ki volt a második áldozat, Weidmann semmiképpen sem akart válaszolni és csak hosszas faggatás után volt hajlandó arra, hogy a második áldozat nevét egy darab papírra felírja. A rendőrfőnök papírt és ceruzát tett a gyilkos elé, aki hosszas gondolkodás után felírta a cédulára

Joan de Kowen ismert amerikai táncosnő

nevét.

Joan de Kowen titokzatos eltűnése most nyáron hetekig foglalkoztatta a párizsi közvéleményt, ezért a gyilkos vallomása rendkívüli szenzációt jelentett. Adatai alapján tegnap a késő délutáni órákban

a rendőrség megtalálta az eltűnt táncosnő oszlásnak indult hulláját

abban a házban, ahol a gyilkos lakott. Ugyanakkor még egy szörnyű lelet felfedezésére vezetett a rendőrség kutatása: megtalálták a villa pincéjében

Brommer Frigyes német emigráns holttestét is.

Brommer Weidmann magához csalta és szintén megölte. Az amerikai táncosnő hulláját a lépcsők alatt, a német emigránsét pedig a villa pincéjében találták meg. A gyilkos felszedte a pincében a köveket, gödröt ásott, odahelyezte a szerencsétlen

ember holttestét, azután visszarakta a pince kőpadlóját.

LANDRU SZOMSZÉDSÁGÁBAN

A villa, ahol a szörnyűségek történtek, Párizs közelében, Vaucressonban áll,

közvetlen közelében annak a másik villának, ahol Landru követte el szörnyű gyilkosságait.

A vaucressoni villa, éppen mert Landru a közelben lakott és mert a közvetlen szomszédságban követte el szörnyű tetteit, Landru kivégzése óta lakatlanul áll. A párizsiak és a környékbeliek elátkozott háznak tartják, senki nem mer behurcolkodni. Érdekes, hogy a borzalmak villájának homlokzatán ez a felirat áll: »Mon plaisir« ami azt jelenti: »Az én szórakozásom«.

A rendőrség átkutatta az újabb »átkozott villa« minden zeg-zugát és az egyik szobában

megtalálták azoknak a dollár-bankjegyeknek egy részét,

amelyek Jean de Kowennél voltak eltűnéskor.

A párizsi rendőrség a további vizsgálat során megállapította, hogy a tömeggyilkosnak az a vallomása, amely szerint Neuilly mellett augusztusban

meggyilkolta Roger le Blond ismert párizsi társaságbeli fiatalembert,

szintén megfelel a valóságnak. A fiatal ember holttestét alig néhány héttel ezelőtt találták csak meg.

Tegnap délben

a meggyilkolt Roger le Blond barátnőjét szembesítették a gyilkossal.

A leány kijelentette ugyan, hogy a gyilkost nem ismeri fel, később azonban, amikor megmutatták neki Weidmann ruháit, azok között felismert egy öltönyt, amely tulajdonképpen — az ő meggyilkolt barátjé volt.

A bestiális tömeggyilkos ötödik áldozata egy

Couffy nevű sofőr

volt, akinek néhány hónappal ezelőtt a párizs-orleansi országúton történt titokzatos eltűnése nagy feltűnést keltett. Weidmann villájának udvarán találtak egy régi autót, amelyből megállapították, hogy a meggyilkolt sofőr volt.

A párizsi törvényszéki orvostani intézetében

tegnap megvizsgálták a villában talált holttesteket.

A törvényszéki orvosszakértők megállapították, hogy a gyilkos az amerikai táncosnőt zsinórral fojtotta meg. A zsinór még a oszlásnak indult holttest nyakán volt. Brommert hátulról lötte le Weidmann: a golyó hátulról hatolt be a német emigráns fejébe és azonnali halált okozott.

A LEGSZÖRNYŰBB SENZÁCIÓ

A monstre gyilkossági ügy legszörnyűbb szenzációjának kipattanása tegnap a késő esti órákban történt:

Karácsonyi ajándék

nagyok és kicsinyek részére:

**L. B. O. harisnyák
Kötött- és bőrkesztyűk
Sportharisnyák
Gamásnik
Férfi és női fehérnemű
Nyakkendők**

csodás választékban kaphatók

mindannyiunk árúházában

BURGHARDT-nál

Noviszád, Kralja Petra I. 26 - Tel. 31-94

Eugen Weidmann bevallotta, hogy az eddig felsorolt áldozatokon kívül négy gyermeket is megölt.

Azt, hogy a szerencsétlen gyermekeket hol ölte meg és holttestüket hova ásta, eddig még nem akarta bevallani.

A párizsi rendőrség meg van győződve arról, hogy Weidmann a szörnyűségeket egyedül nem követhette el. A rendőrség feltevése szerint

legalább két segítőtársa volt.

A nyomozás gyanuja szerint az egyik bűntárs egy Pierre Million nevű francia ember, akit Németországban valutaüzérkedésért letartóztattak. A másik gyanúsítható bűntárs Párizs közelében lakik, nevét a vizsgálat érdekében egyelőre titokban tartják.

A francia rendőrség és a közönség érdeklődését

elsősorban Jean de Kowen meggyilkolása foglalja el.

Weidmann a táncosnőtől, akit villájában megfojtott, elrabolt 5000 frankot, 1000 dollárt és két 500-500 dollárról szóló csekket. A táncosnő július 25-én tűnt el párizsi hoteljéből, ahol nagynénjével lakott. Nagynénje és a rendőrség is az eltűnés után azt hitte, hogy a táncosnő valami szerelmi kalandba keveredett és ennek kapcsán külföldre utazott. Két héttel ezelőtt kiderült, hogy Jean de Wowent eltűnése után néhány nappal együtt látták Weidmannal egy mulatóban. Abban az időben Párizsba érkezett Amerikából a meggyilkolt leány fivére, aki maga vette kezébe a nyomozást, azonban minden fáradozása eredménytelen maradt.

A rendőrség meggyőződése szerint az új Landru gyilkosságainál kizárólag pénzvagy játszott szerepet. Lélektani rejtélyről nincs szó.

IDEGENVEZETŐ VOLT WEIDMANN A VILÁGKIÁLLÍTÁSON

Párizsban Eugen Weidmann, a »saint-claudi Haarmannak« neveztek el. A párizsi rendőrség megállapította, hogy Weidmann

Németországban többszörösen büntetett előéletű és mégis minden akadály nélkül tartózkodhatott Franciaországban.

Különböző igazoló okmányai voltak és jó összeköttetésekkel elérte azt is, hogy

a világiállításon mint idegenvezető

szerepelt. Így módja volt, hogy jómódu idegenekkel jusson kapcsolatba, akikről sejtette, hogy pénzük van. Ugynevezett »slepperekkel« dolgozott, ezek hozták hozzá a jómódu idegeneket. A párizsi rendőrség

lázasan keresi Weidmann bűntársait.

Azt hiszik, hogy egy asszony is van közöttük.

Weidmann igen jó megjelenésű és csinos férfi, aki a Champs Elysées legelőkelőbb kávéházaiban és mulatóiban forgott

gazdag külföldi hölgyek társaságában.

Igy ismerkedett meg Jean de Kowennel, a 22 éves amerikai táncosnővel. A rendőrségen Weidmann a következőket mondotta:

— Meg kellett ölnöm, hogy megszerezsem a pénzt. A gyilkosságot azonban napról-napra halasztottam.

A vizsgálatban résztvevő rendőri és törvényszéki tisztviselők ma éjjel megbeszélést tartottak és megegyezően részletesen kihallgatták Weidmann, abban a hitében, hogy sikerül tőle társainak nevét és címét megtudni. A pénteki nap folyamán az ügyben

két újabb letartóztatás várható.

A rendőrség a vidékre is kiterjesztette a nyomozást, mert nem lehetetlen, hogy Weidmann bűntársai vidéken tartózkodnak.

*****

V. Gusztáv svéd király, aki december 8-án ülte meg uralkodásának 30. éves jubileumát.

Eltemették Zagreb érsekeit

A gyászoló város falai között beláthatatlan tömegek nézték végig a szeriartást — A régenstanács tagja, miniszterek és más előkelőségek kísérték utolsó útjára Bauer Antét

A jugoszláviai katolikusság fejét, Zagreb érsekeit, Bauer Antét hétfőn délelőtt 9 órakor kísérték ki utolsó útjára. A temetési szertartást beltáhatatlan tömegek nézték végig a gyászoló város fekete lobogókkal telítüzelt falai között.

Hétfőn reggel már a korai órákban gyülekezni kezdett a nép azokon az utvonalakon, ahol a temetési menetnek el kellett haladnia. Az egész idő alatt aprószemű eső szitált a város felett, ez azonban nem zavarta a híveket abban, hogy eleget tegyenek utolsó kötelességüknek a nagy lelkipásztornal szemben.

Reggel 9 óra után egymásután érkeztek meg a katolikus világ előkelőségei az érseki palotába, majd a katonai és közéleti előkelőségek is. Végül pontosan kilenc órakor megérkezett Perovics Ivó dr., a régenstanács tagja, Pantelics kabinetfőnök kíséretében. Amint Perovics dr. megérkezett, kihozták a koporsót és elhelyezték az érseki palota előtt álló hatalmas kocsiban.

A gyászszertartást Sztepinac Alojzije dr., az új érsek vezette Akszamovics djakovói püspök segédletével. A gyászénekeket a zagrebi katedrális énekkara adta elő, majd a »Kolo« nevű horvát dalárda énekelt gyászdalokat.

Végül megalakult a gyászmenet és megindultak a temető felé. A menet élén a keresztet vitték, majd iskolagyerekek és zenekarok következtek, azután a különböző egyesületek képviselői, a horvát faluk kiküldöttjei, majd az egyetemi ifjúság, vallási alakulatok képviselői, a tisztviselői kar, a katonatisztek, a katonazenekar, az altiszti iskola százada. Ezután következtek a koszorúk és kitüntetések vívói, majd a szertartást végző Sztepinac érsek nagy papi segédlettel. A papság után haladt a halotti kocsis, elborítva virágokkal. A halotti kocsis után a rokonság, a régenstanács tagja Perovics dr., Szimonovics igazságügy-miniszter, Vrbanić kereskedelmi miniszter, Magarasevics közoktatásügyi miniszter, Krek tárcanélküli miniszter, Ruzsics szavai bán, Jurisics hadtestparancsnok, Pejcsics zagrebi városelnök, majd tábornokok és magasrangú tisztviselők, egyetemi tanárok. A menetet apácánővérek menete zárta be, mögöttük egy század katonasággal. A koporsó körüli díszőrséget kivontkardu őrmesterek és a varazsdini városi őrség díszes egyenruhájú tagjai tették.

A temetési menet az érseki palotától a tudományegyetem felé indult meg. A tudományegyetem előtt Bazala Albert dr. tartott nagyhatású gyászbeszédet, a »Zvonimir« dalárda gyászéneket adott elő, majd a menet folytatta útját a katedrális felé. A katedrális előtt több emlékbeszéd hangzott el. Először Zagreb városelnöke Pejcsics dr. beszélt, végül Varazsdin városelnöke Vilkovics tartott emlékbeszédet. A beszédek után

bevittek a templomba a koporsót, mialatt az ének- és zenekarok gyászdalokat adtak elő.

A templomban azután elhelyezték a koporsót a kijelölt katal-

falkban. A gyászszertartás befejeztével Sárícs szarajevói püspök vett utólszor búcsút az elhunyt főpaptól és ezzel befejeződött a temetési aktus.

Viktor Emánuel kihallgatáson fogadta a magyar honvédelmi minisztert

Mint a Stefani-iroda jelenti, Röder magyar honvédelmi miniszter vasárnap este Rómába érkezett. A pályaudvaron Pariani hadügyi államtitkár, továbbá a kvirináli és vatikáni magyar követ, a követ-ségek személye és a fasiszta milícia képviselői fogadták.

A magyar honvédelmi miniszter hétfőn délelőtt a Kvirinálba hajtatott, ahol aláírta az olasz uralkodópár látogatási ívét. Innen a Pantheonhoz ment, hogy megkoszorozza az olasz király-sirokat. A Pantheon előtt teljes katonai díszőrség várta, Sicilliani hadtestparancsnok vezetésével. Ezután Röder a Névtelen Katona emlékművéhez hajtatott. A tíz kocsi-ból álló gépkocsisor a közép-kori Róma zeg-zugos uccáin vonult át a hatalmas, fehér márványból készült Vittorio Emanuele emlékműhöz. A mauzoleum első emeletén a gránátosok díszszázada állott, balról pedig a tisztiküldött-ségek állottak sorfalat. Röder mi-

niszter az olasz Névtelen Katona sírjára 3 méter átmérőjű hatalmas babérkoszorút helyezett el, majd kíséretével együtt a Capitoliumra vonult, ahol megkoszorozta a fasiszta hősök emlékművét.

A koszorúk letétele után a magyar honvédelmi miniszter Pariani tábornok, hadügyi államtitkárt kereste fel, akinél hosszasan időzött. Fél 12-kor Viktor Emánuel olasz király és császár fogadta félórás kihallgatáson Röder minisztert. Este fél hétkor Mussolinit kereste fel.

Az olasz sajtó melegen üdvözi a Rómában tartózkodó magyar minisztert. A Corriere della Sera a következőket írja: Az olasz nép, amikor üdvözi az előkelő vendéget, kifejezésre juttatja maradéktalan és erőteljes barátságát a magyar nemzet iránt. Ez a barátság az utóbbi évek politikai eseményei során kiállta a tűzpróbát és a két nemzet együttműködése a jövőben is a lehető legtermékenyebb lesz.

Szubotícán agyonszúrtak egy szabadságos katonát

A mulatni vágó legény egyetlen késszurással végzett a kocsmáros öccsével, mert záróra után nem bocsátotta be a vendéglőbe

Vasárnap éjszaka két óra tájban Katancsics Gyula 22 éves szubotícai földmunkás a Zorka-gyár közelében lévő Krizsanovics-féle vendéglő előtt meggyilkolta a kocsmáros unokaöccsét, Szkenđerovics Jása szabadságos katonát. Katancsics éjjel ittas állapotban hazafelé tartott, amikor mulatozás zajára lett figyelmes a Krizsanovics-féle vendéglőből.

A vendéglő ajtaja már zárva volt, mert a kocsmáros családja a hagyományos »Materica« napi ünnepséget tartotta. Katancsics dörömbölni kezdett a kocsmára ajtaján, mire előjött Szkenđerovics,

Krizsanovics unokaöccse, aki rövid szabadságra szombaton érkezett haza a katonaságtól. Szkenđerovics kérlelni kezdte Katancsicsot, hogy távozzék, mert a kocsmában családi ünnepséget tartanak, a legény azonban bicskát rántott és

a katonafiu mellébe döfte.

A gyilkos ezután elmenekült, de a rendőrség még az éjszaka folyamán felkutatva és letartóztatta.

A meggyilkolt fiatalember holttestét hétfőn boncolta fel a törvényszéki orvosi bizottság. A boncolásnál megállapították, hogy a késszurás Szkenđerovics szívért érte és azonnali halált okozott.

Két évre ítélték és a tárgyaláson letartóztattak egy szubotícai kerítőnőt

Gerber Jusztinía ismert szubotícai vendéglősnő erkölcs-telen életmódra kényszerített fiatal leányokat

Megdöbbenő kerítési bűnpert tárgyalt hétfőn délelőtt a szubotícai törvényszék Tászlás tanácsa. Gerber Jusztinía, ismert szubotícai vendéglősnő ke-

rités bűntettének vádjá miatt került a bíróság elé, mert

kocsmájában erkölcs-telen életmódra kényszerített fiatal leányokat és találkahelyet tartott fenn a lakásán.

A vendéglősnő szabadlábán védekezett és előadta, hogy nem érzi bűnösnek magát, mert kocsmái kiszolgáló-személyzete és cselédjei minden rábeszélés, vagy kényszer nélkül saját szándékukból folytattak erkölcs-telen életmódot és kötöttek ismeretségeket a kocsmá vendégeivel. Állandóan több cselédeleányt tartott, akik a háztartásában, de a vendéglői kiszolgálásban is segédkeztek, rendes fizetést adott a személyzetnek és egyáltalán nem volt tudomása arról, hogy a leányok szabadidejükben mit művelnek. A vendégtől pénzt soha el nem fogadott.

A bíróság ezután három leányt hallgatott ki, akik elmondták, hogy környékbeli falvakból jöttek be Szubotícára, mert a kocsmárosnő állást ígért nekik. Napközben tényleg a háztartásban kellett dolgozniuk, este azonban

Gerber Jusztinía kényszerítette őket, hogy szobájukban fogadják a kocsmá vendégeit és erkölcs-telen életmódot folytassanak.

Gerber Jusztinía elbocsátással fenyegette őket, amikor ellenszegültek parancsainak, kényszerhelyzetben voltak, mert nem lett volna miből megélniük, ezért egy ideig a kocsmárosnőnél maradtak, míg egyiküket súlyos fertőző betegséggel kórházba nem szállították. A rendőrség tulajdonképpen a kórházi jelentésre figyelt fel és lelepte le a találkahelyet.

A bíróság a perbeszéd után bűnösnek mondta ki Gerber Jusztiníát és két évi börtönbüntetésre ítélte. A bíróság az ítélet súlyosságára való tekintettel, nyomban letartóztatta a kerítőnőt és elrendelte elene a vizsgálati fogságot.

Az ítélet ellen az államügyész sulyosbírásiért, a vádlott pedig védője dr. Klein Ernő útján a bűnösség kimondása miatt felebbezett.

114

ügy Szubotíca pénteki közgyűlésének napirendjén

Szubotícáról jelentik: Ivkovics Iván városelnök, hétfőn délelőtt szétküldte a meghívókat a december 17-én megtartandó rendes közgyűlésre. A közgyűlés napirendjére 114 ügyet tűztek, köztük a szubotícai gazdasági élet legégetőbb kérdését.

a mézárások sztrájkjának az ügyét, a mézárások sztrájkjának az ügyét,

illetve a gazdasági érdeket s ezzel kapcsolatos követeléseinek tárgyalását.

A közgyűlés egybehívásával követelésük első pontját már elérték a gazdasági érdekeltségek, mert — ha nem is szállítják le, vagy szüntetik meg, a trosarinát, de a fogyasztási illetékkrend-szer kérdése végre már a város parlamentje előtt nyilvános megvitatásra kerül.

Zátonyra futott a President Hoover

Az utasokat megmentették

Manillából jelentik: A President Hoover amerikai óceánjáró gőzös, amelyet néhány évvel ezelőtt építettek, Hoishoto sziget közelében tengeralatti sziklába ütközött és súlyosan megsérült. Elsőnek a President Cinley sietett a hajó segítségére és az utasok s a legénység nagyrészt fedélzetére vette. Egy japán hadihajó is felfogta a President Hoover segélykérő jeleit és 200 utast mentett meg. A hajón támadt rés egyre növekszik és így a 8 millió dollár költséggel épült óceánjáró megmentésére semmi remény sincs.

HIREK

— **Időjárás.** Jugoszláviában felhős, a tengermelléken és a nyugati részeken esős idő volt, az ország belső részében reggeli köddel. A hőmérséklet az ország egész területén csökkent, csak a tengermelléken nem változott. A legalacsonyabb hőmérséklet Varazdinban —3 fok, a legmagasabb Herceg Novin 17 fok volt.

Időjárás: Továbbra is felhős idő várható, az északi részeken esetleg esővel, a nyugati részek hegyein havazással.

— **Ma városi közgyűlés lesz Petrovgradon.** Petrovgradról jelentik: Petrovgrad város képviselőtestülete kedden délután fél négy órai kezdettel közgyűlést tart a volt megyeháza nagytermében. A közgyűlés napirendjén 33 főként kisebb jelentőségű pont szerepel.

— **Házasság.** Ziegler Mártha és Dietzgen Gábor folyó hó 11-én Budapesten házasságot kötöttek.

— **KARÁCSONYFAJÁRA** akaszson csakis ehető kandirozott puha szalon bonbont Hacker cukrásztól, Kralya Petra II. 9., Noviszád.

— **Művészi kiállítás nyílt meg Petrovgradon.** Petrovgradról jelentik: A petrovgrádi Közművelődési Egyesület helyiségeiben vasárnap délelőtt nyílt meg Bicskei Péter és Acsádi Ilona bácskatorpolai festőművészek kiállítása. A kiállítást Marton Andor igazgató nyitotta meg nagy és előkelő közönség jelenlétében. Megnyitó beszédében rámutatott arra, hogy az egyesület mindenkor pártolta a művészetet, régebben megalapította az első vajdasági művésztelepet, most pedig a vajdasági magyar festőművészek kollektív kiállítása megrendezésére készül. Ezután megnyitották nyilvánította a kiállítást, amely csütörtök estig marad nyitva és egész napon át díjtalanul megtekinthető.

— **Női télikabátok a legmodernebb fazonokban** mérsékelt áron kaphatók Fischer J. és Fia konfekciós üzletében, Noviszádon.

— **Halálozás.** Basic Ferenc ny. társulati gátbiztos rövid szenvedés után 56 éves korában meghalt Mólton. Temetése nagy részvét mellett ment végbe. Az elhunytat özvegye, gyermekei és kiterjedt rokonság gyászolja.

— **Tegye kellemezzé életét,** vegyen Orion rádiót, Gelb vezérképviselet, Noviszád, Kralya Petra II. 23.

— **Nagy tüzet okozott a kályhából kipattanó szikra.** Vrbicáról jelentik: Nagy tűz pusztított Dobó Lőrinc vendéglős házában, melynek egyik üzlethelyiségét Visnyei Mihály vegyeskereskedő bérlé. A tűz a Visnyei által bérelt helyiségben támadt, minden valószínűség szerint a záraskor égve hagyott kályhából kipattanó szikrától és mire éjjel 2 órakor a ház igazgató észrevette; a tűzszűrlő helyiségből semmit sem lehetett megmenteni. Az egész ház leégését csak a szomszédok és a tűzoltóság önfeláldozó munkája akadályozta meg. Az oltásnál Juhász Mihály csövezetőnek a fejére esett egy téglagolyó, amely tőle vesztette, de később folytatás munkáját. Dobó kára 10.000 dinár, míg Visnyei kereskedőé 40—50 ezer dinár körül van, ami biztosítás útján megtérül.

— **Kézimunkát, fehérműt** rendelésre minden kivitelben készít: Hardi Elizabeta, Maszarikova 8., sarok.

Megölt egy háromgyermekes anyát a vadászfegyver

Rejtélyes emberölés Bogyanban

Szomborból jelentik: Rejtélyes emberölés ügye tartja izgalomban Bogyan községet. Egy béréslegény vadászfegyverrel megölte Terzics Lyubica 28 éves asszonyt és a vizsgálatnak egyelőre még nem sikerült tisztázni, hogy véletlen szerencsétlenségről, vagy gyilkosságról van-e szó.

Sztojsics Szteván 26 éves mezőőr a bogyáni pravoszláv egyházi birtokon teljesít szolgálatot. Mivel nem volt semmiféle fegyvere, megkérte az egyik pravoszláv szerzetest, adjon neki vadászfegyvert, mert a birtokon nagyon elszaporodtak a lopások. Kapott is egy vadászfegyvert s mivel szolgálatában felváltották, hazafelé indult.

Ahogy Terzicsék háza elé ért, a kapun épen kilépett Terzics Lyubica. Gyógyszertárba indult, hogy valami orvosságot vegyen, mert egész nap rosszul érezte magát. Alig lépett azonban néhányat, hátamögött eldőrdült a vadászfegyver és a szerencsétlen asszony véresen bukott a földre.

Több sörét hatolt testébe, amelyek közül egyik agyába, a másik tüdejébe hatolt és azonnali halált okozott.

A csendőrség letartóztatta Sztojsicsot és egyben megindította a vizsgálatot. A vizsgálat megállapította, hogy az asszony háttal állott Sztojsicsnak amikor a lövés eldőrdült, mivel a sörétek hátulról érték. Sztojsics kihallgatásakor nagyon gyanúsán viselkedett. Először azt mondogatta s így sültetett el a puska, majd megváltoztatta vallomását és kijelentette, hogy

varjakat akart löni, a lövés azonban célt tévesztett.

Vallomása során kijelentette, hogy nem volt haragosa Terzicsnének, inkább nagyon jó barátságban éltek.

Terzicsné után három árva maradt. A rejtélyes eset felderítésére erélyes nyomozás indult.

Luca napja enyhe időt jósol januárta

Tegnap volt Luca napja. Ezt a napot őseink mindig kíváncsian várták, mert e naptól karácsonyig 12 nap van, s az ősi néphit azt tartotta, hogy a 12 nap jelképi a következő év 12 hónapját. A 12 nap időjárásából pontosan lehet következtetni a jövő év időjárására.

A régi szokások szerint pontosan meg kell figyelni a napok időjárását hajnalban, reggel, délelőtt, délután és este. Az észlelt adatot fel kell jegyezni s ebből következtetni.

December 13-a, Luca-napja, mutatja a januárt, 14-e februárt, 15-e márciust, 16-a áprilist és így tovább 24-ig, ami már december havát mutatja.

Ha ezeken a napokon havazás lesz és e napok a nyári hónapoknak felelnek meg — akkor az esőt ígér a nyári hónapokra és nem havat. Ha például 17-én hajnalban erős szél van, ez azt jelenti, hogy május eleje szeles lesz, ha délfelé kiderül, úgy május közepéféle szép meleg idő lesz, s ha mondjuk 17-én délután eső lenne, úgy a május hónap vége felé esős időt várhatunk.

Luca napja enyhe szép időt hozott, így januárta enyhe napokat várhatunk.

★

— **Karácsonyi képeslapok** óriási választéka: Schmolka könyv- és papirkereskedésben, Trg Oszlobodjenja 6. (Apolló épület).

— **Félholtra verte az édesapját** egy szubotícai szobafestő. A rendőrség letartóztatta Rizsányi Kálmán szubotícai szobafestőjét, aki félholtra verte az édesapját. Rizsányi részegen ment haza szülei házába, szóváltásba elegyedett az édesapjával, majd botot ragadott és úgy összeverte az idős embert, hogy igen súlyos sérüléseket szenvedett. A rendőrség a bíróság fogházába szállította a brutális fiatalembert és megindította a nyomozást.

— **Erős, vérbő, kövér embereknek** reggel éhgyomorral egy pohár természetes »Ferenc József« keselvíz könnyű béltürelést biztosít.

Ogl. reg. S. br. 3047/34.

— **A noviszádi rendőrség elfogta a kamenicai villák fosztogatóját.** A noviszádi kereskedelmi akadémia professzora, Müller Jakab jelentette a noviszádi rendőrségnek, hogy Kamenicán levő villájába ismeretlen tettes betört és minden elmozdítható tárgyat magával vitt. A rendőrség azonnal nyomozni kezdett és a nyomozás a tegnapi reggel órákban eredménnyel is járt, amennyiben Verhus Anton 37 éves gyakovicai születésű noviszádi munkás személyében elfogta Müller tanár villájának betörőjét. Verhusnak ugyilátzik nagy szüksége volt a pénzre, mert beleesett abba a hibába, hogy alig egy nappal a betörés után, áruba próbálta bocsátani a lopott holmikat. A dühhőből és párnákból kiszedte a tollat, néhány diszpárnát magához vett és elkezdett házalni. A kopott munkás drága portékája természetesen több embernek gyanús volt, hamarosan feltűnt a rendőrségnek és előállították a házaló Verhus. Kihallgatása során darab ideig adta a megbotránkozottat, azonban egy-kettőre megtört és bevallotta, hogy ő rabolta ki Müller tanár kamenicai villáját. Ezenkívül beismerett még egy rablást, amit Szremszki Karlovcin követett el. Elmondta, hogy az ilyenkor magára hagyatott villákat rendszeresen dézsmálta és ebből tartotta fenn magát. Verhus a rendőrség régi ismerőse, hónapokig volt már a fogház lakója is, a vizsgálat lefolytatása után átadják a bíróságnak, ahol, mint vizsgálható büntöst, szigorú büntetésben részesítik.

— **Papírszalvéták nélkülözhetetlenek karácsonykor.** Nagy választék: Schmolka, könyv- és papirkereskedésben. Apolló épület.

— **Jóbarátok, ha berugnak.** Petrovgradról jelentik: Orlovat közeli községben vasárnap este szurkálás történt. Zsivanov Szteva és Murgics Rada földművesek a kocsmában együtt ittak, míg berugtak. Részegen összeveszttek és Zsivanov kést rántott, amellyel hátfaszurta társát, majd az éles késsel valószínűleg lemetszette jobb karját. Murgicsot súlyos sérülésével a kórházba szállították.

— **Étvágytalanság, ideggyöngeség** ellen Malachin. Kapható gyógyszer-tárakban. Ogl. S. Br. 588.20 I. 1934.

— **Vadászkutyát találtak Noviszádon.** Teljesen idomított vadászkutyát találtak Noviszádon. Igazolt tulajdonosa átveheti Mazány Mihálnál Vojvoda Vuka u. 41.

Református Olvasókör

Vasárnap, december 19-én este pont fél 9 órakor
MASODSZOR;

Ártatlan a feleségem

Operett 3 felvonásban.

Eredeti szereposztás Jegyek elővételben kaphatók Abrahám János könyvkereskedésében és a Körben. Telefon 28-24

— **TEMERINI HIREK.** A testnevelési bizottság vasárnap tartotta az 1918 és 1919-ben született ifjak felülvizsgálatát. 183 ifju vett részt a vizsgálaton, akik közül 180-at alkalmasnak, három pedig alkalmatlannak talált a bizottság. — Az üresedésben levő községi főjegyzői állásra pályázatot irt ki a községi képviselőtestület. A pályázat december 28-án jár le, a pályázók addig kötelesek kérvényüket benyújtani. A beérkező pályázók közül a járási főszolgabíró háromat jelöl ki, s a három jelölt közül a képviselő testület szabadon választja meg jegyzőjét. — A 20. éven aluli gazdalfjak tanfolyama tegnap megkezdődött. — Az Ipartestület önálló szabószakosztálya megalakult. Elnök lett Varga István, alelnök János Ferenc, titkár és pénztáros Tóth György. Választmányi tagok: Elek Sándor, Uri András, Pieni Félix, Varga Ferenc, Szarvas András és Bozókai Károly. Felügyelők Darázs Mihály, Kovács András és Kasza János. A szabószakosztály minden hónap első keddjén tartja rendes üléseit. — A multheti anyakönyvi kivonat szerint születtek: Péter János apja Máttyás, Majoros Franciska apja Vince, Bastaja Mladen apja György, Vuletic Danica apja János. — Halálozás: Péter János 1 napos, Puskás Etel 13 éves, Babics Lázár 48 éves, Tóth András 59 éves.

— **TÖKÉLETES SZERENCSE.** Mrs. E. Kiernan blackburni asszony kiadta utolsó fillereit, hogy férjének és magának ebédet hozzon. Edéb után kétségbeesve ment le az utcára: egyetlen fillérje se maradt. Tízperces gyalogséta után talált egy újságpapírosba burkolt csomagot. Kibontotta: 420 font (120.000 dinár) volt benne. Nem volt pénze anyagi, hogy újságot vegyen és utána nézzen, hirdetik-e az elvesztett pénzt. Bevitt a rendőrségre, ahol már tudtak az elvesztett összegről és Mrs. Kiernan-nek jutalomképpen azonnal kifizettek husz fontot.

— **Szörnyű gyermekszerencsétlenség.** A bácsi püspöki uradalom egyik bérésének, Mészáros Antalnak felesége három kisgyermekét fűrésztött. Amíg a legkisebb fürdött, a kályha közelében melegedő három éves Antal játék közben olyan szerencsétlenül lökte meg öccsét a két éves Andrást, hogy a kicsi a tüzes kályhára esett. Súlyos égési sebekkel szállították kórházba a kis Mészáros Andrást, segíteni már nem lehetett rajta. A két éves kisfiu rettenetes fájdalom között belehalt az égési sebekbe.

— **Unokája megölésével gyanusitanak egy priglevica-szveti-iváni asszonyt.** A hatóságok unokája megölésével gyanusítják Hein Rozália priglevica-szveti-iváni asszonyt. A vizsgálat szerint Heinné ledobta a padlásról hajdon lánya törvénytelen gyermekét, azután azt a hirt terjesztette, hogy a gyermek halva született. Heinné tagadja bűnösségét, az orvosok azonban megállapították, hogy a gyermek élve született és hogy utólag szétzúzták koponyáját. A vizsgálat folyik.

Egyesületi élet

***

Jól sikerült a noviszi Mária Kongregáció műsoros teadélutánja

Vasárnap délután tartotta a noviszi Mária Kongregáció jól sikerült műsoros teadélutánját a Belvárosi Katolikus Kör dísztermében telt ház előtt. Mint mindig, ezúttal is, igen jól megválogatott számok szerepeltek a műsoron. A Szeplőtlen fogantatás című verset Puskás Erzsébet adta elő igen jól. Földvári Julia Marchesi »Ave Máriáját« énekelte kifogástalanul Fratschka Ili alkalmazkodó zongora kíséretével. Ezután egyfelvonásos szindarab került bemutatásra a »Magnificat«. Az advent szelleméből áthatott színmű igen nagy sikert aratott a következő szereposztásban: Fábri Márta mint Mária igen bájos volt. János szerepét Puskás Erzsébet alakította kifogástalanul. Sára szerepében Földvári Julia aratott sikert, Fratschka Ili mint mindig igen jól játszott Magda szerepében. Pollák Edith, mint Mira igen bájos volt. A műsor kimagasló száma Opasits Margit volt, Váradi Aladár »Szivárvány« című költeményét szavalta.

A műsor után a társaság jó hangulatban az esti órákig szórakozott együtt. A fiatalság társasjátékot játszott, pingpongozott, énekelgettek. A Kongregáció teadélutánjai kellemes és változatos szórakozásokat nyújtanak úgy a felnőtteknek mint a fiatalságnak.

A sztarakanizsai Katolikus Kör szabadegyetemének bizottsága jelenti a Közművelődési Tanácsnak: Eddig négy felolvasó estét tartottunk: november 14, 21, 28 és december 5-én. A hallgatók száma átlag kétszázon felül volt. Felolvasásokat tartottak: Dr. Batta Péter, Kovács Kálmán, Solti László, Rekeczki Antal és Gubi Mátyás. Szavaltak: Szücs Etelka és Majos Miklós. Énekelte Batta Baby. Az előadásokat rendszeresen a Katolikus Körben tartjuk Dr. Batta Péter rendezésében. Hallgatóink óriási többsége kisdarabokból és földbélők-ből áll, akik az előadásokat nagy figyelemmel hallgatják és tetszéssel fogadják. A közönség érdeklődése a szabadegyetemi előadásoknak nagy jövőt biztosít.

Vrbicáról írja Ifj. Juhász Péter tüzoltóparancsnok: Hálás köszönetemet fejezem ki a küldött közművelődési anyagért és jelentem, hogy az előadásokat november 26-án megkezdjük Vujics Mirko községi jegyző ellenőrzése mellett, aki nagyon megértően viselkedik kisebbségi népünk iránt és aki az Önkéntes Tüztöltő Testület főparancsnoka. A népnevelő előadások bevezetését maga Vujics Mirko mondotta és a hallgatóságot a tanfolyamon való részvételre buzdította. Utána én ismerttettem az előadások népnevelő és nyelvpoló céljait, majd pedig felolvastam »Védekezés a vér és nemibajok ellen« az »Egyke« és az »Arany János« című előadásokat teljes terjedelmükben. Az Arany János előadást Toldi című balladájának részleges felolvasásával tarkítottam, aminek szépségét az érdekenyebb közönség könnytől csillogó szemmel hallgatta. Ugyanezt az előadást november 30-án kizárólag a női hallgatóság számára tartottuk meg hasonló sikerrel. A népnevelő munkát nagy lelkesedéssel folytatjuk.

A kulai Keresztes Egylet részéről jelenti Körmöczi Antal: Előadásainknak nagy sikere van és rendszeresen folytatjuk. A hallgatók száma is egyre nagyobbodik. Utolsó két előadásunk a babonáról és a családvédelemről szólt. A jövő héten a gyümölcsstermesztésről tartunk előadást a beküldött anyag felolvasásával és magyarázatával. Előadásaink iránt meglegősen nagy az érdeklődés.

A hogojevi Keresztes Ifjúsági Egyesület december 19-én délután 2 órai kezdettel tartja évi közgyűlését. Napirend: titkári beszámoló, pénztárnoki és ellenőri beszámoló az elmúlt munka évről. Utána elnök és titkár megválasztása, amely iránt az egész községben nagy érdeklődés nyilvánult meg.

A szombori Magyar Nőegylet közgyűlése. Vasárnap délután tartotta évi rendes közgyűlését a szombori Jótékony Magyar Nőegylet a város-háza dísztermében. Az ülést Hettesheimer Imre dr.-né elnök nyitotta meg és szíves szavakkal üdvözölte az egybegyűlteket. Husvéth Gizella titkárnő és dr. Kühner Béláné titkárnő, jelentései után a közgyűlés megadta a felmentvényt és nagyjából a régi vezetőséget választotta meg.

A vezetőség új tagjai közé Hramutz Józsefnét, Tiller Istvánnét, Csávosi Gyulánét és Bittermann Gyulánét. A közgyűlés dr. Hettesheimer Imréné elnökön zárószavaival ért véget.

Felhívás az Ártatlan a feleségem szereplőihöz. Az Ártatlan a feleségem operett szereplőit a rendezőség értesíti, hogy szerdán este 8 órakor valamennyien pontosan jelenjenek meg a próbán, mert a darabot vasárnap másodszor is előadják.

A szombori Történelmi Társulat közgyűlése. Vasárnap délután tartotta évi rendes közgyűlését a város-háza nagytermében a szombori Történelmi Társulat. Az ülést Szimonovics Radivoj dr. elnök nyitotta meg. Szimonovics dr. ismertette az egyesület értékes munkájának nehézségeit, majd közölte az egybegyűltekekkel, hogy az egyesület ma már túlvan a kezdet nehézségein és munkájának abba a fázisába jutott, ahol érdekes és értékes eredményeket érhet el. Rövidesen megjelenik az egyesület első évkönyve is és nagy tervekkel foglalkoznak a jövő tekintetében. A közgyűlés teljes egészében a régi vezetőséget választotta meg.

SZINHÁZ-FILM

Zsufot nézőtér előtt, gördülékenyen, frenetikus tapsok között vonult be a közönség szívébe Magyar Zoltán és dr. Dán Tibor operettje, a Keleti éjszakák

A noviszi Polgári Magyar Daloskör rendezésében vasárnap este mutatták be Magyar Zoltán és dr. Dán Tibor operettjét, a Keleti éjszakákat. Az előadást a Szloboda szálló színháztermében rendezték és a közönség színtől megtöltötte a pótszékekkel ellátott termet. Amint a függöny szétnyílt, kellemesen hatott a háttér és általában a színpadi rendezés. A hangulatvilágításban az est leggyönyörűbb tancát, a keleti táncot lejő Halide és Emine (Vörös Manéika és Kovács Manéika) olyan tökéletesen adták vissza a keleti éjszaka varázsát, hogy a közönség percekig nem bírta felszabadulni hatásuk alól. A felzúgó taps, saját eredménytelen maradt, kelet két tündere nem jelentkezett, nem ismételt.

Pálfalvi Endrődy Elmus, Gerich Endre, az első jelenetekben kissé gyengén hatott, később azonban bebizonyította, hogy igazuk van azoknak, akik dicserik: ő volt az egész darab legkifogástalanabbja. Csupa vice, móka szerepét, amely van olyan farszói, mint bármilyen szerep, frappánsan oldotta meg, a közönség gyakran nyílt színi tapsal is honorálta egy-egy sikeres bemondását. Horél Nusival együtt ugyszólván kezében tartotta az est sikerét. Groteszk tancok, majd a szellemes csárdás jelenet, ami háromszori ismétlés után is utnak, frissnek hatott, még akkor is biztosították volna részükre a sikert, ha történetesen nem hódították volna meg a következő minden egyes jelenetben a közönséget, hanem a szerző mindenhatósága révén úgy szólt volna szerepük, hogy eltűnjön a színről. Horél Nusí kitűnő komika, nagyszerű játékka elfeledtetni énekének fogyatékosságát. Nem esik a felkapott affektáló hibájába, természetesen és ezáltal a legjobban uton van a művészi tökéletesség felé. Szukola Kató hangja minden dicseretet megérdemel. Lirai művésznő, tükka akkor tökéletes, amikor énekel. Próza szerepét itt-ott szó érheti. Amikor megjelent csillogó ruhájában, kifejező szemével és tökéletes énekével, azok is, akik most látták először, tisztában voltak, hogy nagy szerepet ját-

szik, nemesek ebben a darabban, hanem általában a noviszi magyar műkedvelésben. Gróf Párday Tivadar bonvivánt Kacaf Armin személyesítette meg. Otthonosan mozog a színpadon, érti a tánc csínját és jól énekel. Elettűn adta a szerelembe esett Don Juant, kicsit pózolt, de ezt már inkább a szerepe követelte meg. Az asszonyi jármot kénytelen túró Mayerberg gyáros (László István) sok derűt vitt az előadásba, hálás szerepére nem bizonyult méltatlannak. Biró István néhány szavas szerepét jól játszotta meg, megjelenése érvényesült a színpadon. Fabrici Irma és Ottenbacher Rózi nagy rutinjukról tettek tanúságot szerepükben, minden szavuk jól hatott és amennyire szerepük engedte, érvényesültek is. Zsigmond Béla a mulatózó jelenetig és azon túl, nagyon jó volt. Vagy még előbb, vagy csak az ének végén kellett volna elérzékenyednie. A gróf Párday Abris szerepébe beugró szerző tud játszani is. A közönség nemesek mint szerzőt, de mint színészt is megtapsolta.

Rövidebb szerepeikben Győri Béla, Oláh János, Becker Béla, Németh Pál, Haubrich Mária és Kéki Ilona voltak dicseretre méltók. Sitás József, Kaszás Imre és Szabó Imre azokat a szerepeket alakították, amelyek, ha jól sikerülnek, megszemélyesítőjüket észre sem veszik, ha nem jól, akkor nagyon bántó rendezői hibának tartják. Jók voltak. Játékuk után itélve nagyobb szerepük is jól játszottak meg.

Kovács Miklós szóló tancának és a görökök külön fejezetet kellene szentelni. Különösen Kovács érdemi meg a legnagyobb dicseretet. Novisziadon bájosan akad még egy olyan sztepp-táncos mint ő. A görökök, Haubrich Juliska, Kinzel Emmi, Schiantz Gizi és Sándor Ilonka tökéletes betanulás után kifogástalanul lejtették el tancáikat. Rítmuszérzékük kitűnő, kis akarattal, gyakorlattal művészt is produkálhatnak. Kovács Magda nagyszerű munkát végzett betanításukkal. És most, kedves szerző és rendező, ösztönkeltünk eddig is és azok maradunk most is,

hogy rátérünk magára a darabra. A rendezésért, toalettekért és a darabban előforduló négy operettnek is elegendő humorért, bombaként ható eredeti viccekért és sok másért nagy elismerés jár. Kár, hogy nem írt más befejezést, hogy valóban a kelet éjszakájával lelkünkben fejeződött volna be az előadás és nem operett-izzel, európaiasan. Mondjuk: színpadiasan. És hiba volt a Tivadar-Helmus távpárbeszéd is, kevés volt benne a eszélmény. Ha a darab gyenge lett volna, nem írtuk volna azt meg, de mivel a szerző belesett abba az áldott hibába, hogy nagyszépet alkotott, meg kellett mondanunk, hogy a melly és cipő rontott az Emberen. Gyönyörködünk és but-bajt feledve nevetünk többet is mint amennyi jö-esik. A zene jó, Vojtechovsky jól dörögött, a szereplők is jól játszottak, minden, minden jól ment és ezért ha kis fáradsággal, kevéske szigorral itt-ott átírná a szövegványt, a vasárnapi siker jegyében megérne a darab még jónéhány előadást Novisziadon. Ez pedig megérné a munkát!

Ben Ly

Anny Ondra és Hans Söhnker nagysikerű vígoperettje „AZ ELLENÁLLHATATLAN” pereg máttól kezdve a noviszi Urániában

Anny Ondra neve fogalom, Európa egyik legjobb vígjáték színésznője. Legújabb filmjében, az Ellenállhatatlanban Hans Söhnker jó svájci filmszínész a partnere, akiket a közös sors hoz össze: mindketten elkényeztetett gazdagok, akik nem tűrnek maguk felett parancsolót. Söhnker egy dús gazdag harisnyagyáros fia, aki, mert egyszer kedves papája nagyon a fejére talált olvasni kikapós élete miatt, kifeszíti magát és „Majd én megmutatom!” kiáltással elszegődik egy női ruhaszalonn portásának. Itt ismerkedik meg Klodette-el, a Renier cipőgyár szeszélyes ténylezőjével (Anny Ondra), akit próbákiasz-szonynak gondol és — így is viseke-dik vele. Klodette belemegy a játékba, először, mert egy félkegyelmű márkához akarják erőltetni, másodszor, mert a fiu nagyon csinos. Pikáns, könnyű, humoros jelenetek következnek, a hősnőnek egyingben kell menekülnie, rendőri közbelépés szeméreméért, kiderül az ártatlanság, boesánakérés, zene, érdekesebb és, a végét tessék meg nézni, érdekesebb lesz. A filmet Boivéry Géza rendezte, sikere biztos. Az Uránia kísérő műsoraként a tengerfenék titokzatos életéről készült színes kulturális mutat be még a rendező zsurnálon kívül.

KORDÁT ÜNNEPELTÉK EGY FILMPREMIEREN

Londonban bemutatták Merle Oberon színes filmjét, amelynek a címe »H. hölgy válopere«. Amikor a vásznon megjelent, hogy a filmet Korda Sándor produkálta, a közönség felállva tapsolt az Amerikában tárgyalt híres magyar rendezőnek.

A KÉKSZAKÁLL NYOLCADIK FELESÉGE FILMEN

Alfred Savoir egyik leghíresebb vígjátéka, a »Kékszakáll nyolcadik felesége«, nemsokára megjelenik a vásznon is. Garry Cooper, a népszerű filmszínész játssza a főszerepet. Bajuszt növesztett erre az alkakításra.

Ma lesz a »Delila« második előadása Novisziadon. A noviszi dunabánsági nemzeti színház ma este adja elő másodszor Molnár Ferenc »Delila« című vígjátékát. A második előadás iránt is nagy érdeklődés nyilvánul meg.

SPORT

423:180 arányban győzött a JNSz vezetősége a vasárnapi közgyűlésen

Tizenkettőre emelték a liga létszámát

A jugoszláv labdarúgó szövetség vasárnap délelőtt a beográdi Munkáskamara nagytermében tartotta meg nagy érdeklődéssel várt évévi rendes közgyűlést, amely egészen az éjfél óráig húzódott el. A közgyűlésen ugyanis 606 egyesület képviseltette magát, heves felszólalások egész tömögé hangzott el, a JNSz vezetőségének rovására. Ezek a támadások nemcsak a zagrebi egyesületek részéről érték a szövetséget, de több más egyesület, köztük a beográdi Jugoszlávia is élesen bírálta a JNSz munkáját.

A támadásokra az elnöki dr. Andrejevics felkérésére Hadzsi Koszta noviszádi ügyvéd, a JNSz főtitkára felült s ügyes érveinek meg is volt az eredménye, mert a beszéde után megkezdett szavazáson a közgyűlés 423:180 arányban megadta a felmentvényt, azaz bizalmat szavazott a JNSz vezetőségének.

Ezzel már biztossá vált, hogy a füzti választás is a mostani vezetőség illetve a hivatalos lista nagy győzelmével fog végződni s ugy is történt. A 7 órakor megkezdődött szavazás közel másfél órán át tartott s annak eredményeképpen a JNSz új vezetősége így alakult:

Elnök dr. Mihajlo Andrejevics (edzői nemzetközi főtitkár), alelnökök dr. Jurjesics, Bizjak és Bosko Szimonovics, főtitkár Hadzsi Koszta, nemzetközi főtitkár Szvetiszlav Popovics (a mostani ideiglenes szövetségi kapitány). A választmányba a szubotícai alszövetségből Szegedinszki Nesztor, az osztréki alszövetségből Auguszti Teissl került.

Ez a lista 429:72 arányban győzött a szavazáson, 106 szavazócédula üresen került az urnába, mert a zagrebi egyesü-

sületek se a lista mellett, se ellene nem foglaltak állást.

Az eredmény kihirdetése után dr. Andrejevics, az újonnan választott elnök, megköszönte a közgyűlés bizalmát s kijelentette, hogy a JNSz legközelebbi közgyűlése Szpliben lesz, mert a közgyűlést a jövőben nem mindig Beogradban, hanem más-más városban hívják össze.

A közgyűlésen a legnagyobb ágyu ezuttal is Zselyko Berger volt, aki 85 horvát egyesület megbízólevelét mutatta fel. A szubotícai Szegedinszki Nesztor 45, a noviszádi Hadzsi Koszta 32 s az osztréki Auguszti Teissl 34 egyesület képviselőiben jelent meg a közgyűlésen, amely a szavazás után áttért a szüdbölymosító vitára.

Ennek a tárgynak is több szónoka volt s végül elfogadták Trivunac indítványát, amely szerint a liga létszámát felemelik 12 egyesületre azzal a megkötéssel, hogy utalás létszámemelés a jövőben csak akkor vehető keresztül, ha ehhez az egyesületek kétharmada hozzájárul.

A közgyűlés elé több kérvényt terjesztettek, amelyekben hűntetéses leszállítását kérték. A közgyűlés kivámenyit kedvezően intézte el, kivéve azokat, amelyekkel bíróságoktól róttak ki.

A zagrebi HASK-nak az indítványát, hogy a liga tavaszi fordulóját március 13-án helyett március 6-án kezdjék a közgyűlés elvetette.

Végül elhatározta a közgyűlés, hogy a JNSz a segélyt kérő egyesületek közt az idén is szót szavazhat 20-20.000 dinárt s ezzel a közgyűlés hátfőn hajnali 3 órakor be is fejeződött. Legközelebb 1938 július 15-én jönnek össze újra a JNSz egyesületi megbízottai, rendkívüli közgyűlésre.

Budapest új öklívó bajnokai, a vasárnap befejezett háromnapos verseny alapján, a következők: légúlyban Podány (Vasutas), hantamsúlyban Szaló (Beszkárt), nehézsúlyban Frigyes (Beszkárt), könnyűsúlyban Papp (Lap-terjesztő SC), váltósúlyban Mandi (FTC), középsúlyban Szalay (MAC), félnehézsúlyban Szigeti (FTC) és nehézsúlyban Sarközi (MAC).

Vasárnapi futball-eredmények

KIKINDA:

Szloga—ZsSK (Petrovgrad) 11:1 (3:1), bariságos. A petrovgrádi csapat csak az első íz percben volt komoly ellenfél, amikor Szlankamenac még ki tudta egyenlíteni Putnik (Szloga) vezető gólját. Utána azonban a hazai csapat került fölénybe s a második féldőben szinte egykapura folyt a játék.

BEOGRAD:

Szloga—Spárta (Vukovár) 2:1 (1:1).

MAGYARORSZAG:

A második liga utolsó őszi mérkőzésének eredménye: Szolnoki MÁV—Vasas 7:0, amivel a MÁV 20 pontjával a bajnokság élére került. Második a Csepel FC, harmadik az Erzsébet egyaránt 19 ponttal.

BRÜNN:

Ausztria (Bécs)—Zsidenice 4:0 (3:0). Az Ausztria, ugylátszik, hamar kihoverté a multheti három jugoszláviai mérkőzés fáradalmait.

OLASZORSZAG:

A XII. bajnoki forduló eredményei: Lazio—Torino 3:1, Genova—Bologna 2:2, Lucchese—Napoli 2:2, FC Milan—Fiorentina 3:1, Atalanta—Ambrosiana 1:1, AS Roma—Livorno 2:0, Juventus—Trestina 2:0 és Liguria—Bari 5:0. Az csoport sorrendje: 1. Ambrosiana, 2. Milan, 3. Roma, 4. Lazio, 5. Torino.

SVAJJC:

Young Fellows—Grasshoppers 2:1, Lugano—Basel 2:0, Young Boys—Grenchen 2:2, Servette—Luzern 3:2, FC Biel—Bern 2:0, Lausanne—Nordstern 6:1. Valamennyi mérkőzés bajnoki volt.

BÉCS:

A meidlingi pályán futballtornát rendeztek, mindössze 1500 néző előtt, a következő eredményekkel: Wacker—Stuwer 4:1, Rapid—Heiligenstadt 8:1, A Floridsdorf—Favoriten kerületi válogatott mérkőzést Floridsdorf nyerte 4:3 arányban.

A Ferencváros a magyar nemzeti bajnokság élén

1. Ferencváros	13	12	1	0	55:22	25
2. Hungária	13	10	3	0	53:14	23
3. Újpest	13	9	2	2	48:19	20
4. Kispest	13	8	1	4	39:31	17
5. Elektromos	13	7	2	4	29:21	16
6. Phöbus	12	6	2	4	27:21	14
7. Nemzeti	12	4	5	3	29:33	13
8. Szürketaxi	13	4	4	5	34:34	12
9. Szeged	13	4	2	7	23:30	10
10. Budafok	13	4	2	7	21:32	10
11. Boeskaí	13	3	1	9	16:31	7
12. Törökves	13	3	1	9	22:47	7
13. Budai „11”	13	1	2	10	17:34	4
14. ETO	13	1	0	12	14:58	2

Hátralévő mérkőzés: Phöbus—Nemzeti, december 19-én.

Férfi - ingekben
a legnagyobb választékot tartja, mindennap hoz valami újat, minden igényt kielégít
KLOPKA
Nagyban: Bulvár 14,
Kisinyben: Kraja Petra II u.
és Posta uca sarkán

Rövid sport hírek

A NAK—BSK mérkőzéssel kapcsolatban a beográdi lapok azt írják, hogy a BSK minden megerőltetés nélkül győzött, mert a NAK csak az első negyedórában tudott úgy-ahogy ellenállni a beográdi ostromnak. A Vreme szerint a noviszádi csapat legjobb része a fedezetsor volt, csatársorában egyedül Bódy mutatott valamit; a Politika szerint Haasz, Kotrba, Bódy és Franek játszottak jól a NAK-ban.

A jugoszláv női sportszövetség vasárnap közgyűlést tartott Zágrebban. A közgyűlés határozati javaslatot fogadott el, amely élesen ellenzi, hogy bevezessék az országban a női futballt, míg a hazenna fenntartását továbbra is szükségesnek tartja.

Wales válogatott csapata a jövő évben Bécsben és Budapesten játszik az osztrák, illetve magyar válogatott ellen.

A szovjet labdarúgó szövetség felvételét kéri a FIFA tagjai sorába. A felvétel után azonnal vendégül látná a csehszlovák válogatott csapatot Moszkvában.

Jék a magyar uszók. A MAC és UTE vasárnapi közös versenyén Csik Ferenc olimpiai bajnok 58,8 mp alatt nyerte a 100 m gyorsúszást, Fábrián (MAC) pedig 4 perc 31,4 mp-re javította a 300 m mellúszás magyar országos rekordját.

A stockholmi AIK jégkorongcsapata szép küzdelem után 4:3 arányban győzött vasárnap a BKE ellen. A mérkőzés keretében rendezett korecsoló versenyen Ladányi és Hildvéghy holtversenyben végzett az 1500 m távon, mindkettő ideje 2 perc 26,5 mp, ami új magyar rekord.

A Schalke 04, Németország többszörös bajnokcsapata, meghívást kapott egy londoni mérkőzésre, amelyen az Arsenal lesz az ellenfele.

Az angol liga élcsoportjában a szombati mérkőzések után a sorrend a következő: 1. Brentford 24 ponttal, 2. Arsenal 23, 3. Preston North End 22, 4. Bolton Wanderers 22, 5. Chelsea 22 ponttal.

A tekéző sport hírei

A sztáribecsei Juventus jóképességű csapata vasárnap felsikerrrel szerepelt Noviszádon, mert a bajnok Heraklesz ellen győzött ugyan 176:154 arányban, de a Zmajevától kikapott 184:221 arányban. Mindkét mérkőzést a Bauer-pályán rendezték. A vendégcsapat legjobb emberei Bárány, Deák és Kocsik voltak.

A NAGY BOXMÉRKŐZÉS ELŐTT

— Figyelmeztetem a küzdő feleket, hogy szigorúan tilos a vesére ütni!

— Akkor engem egyáltalán ne üssön meg. Tudniillik vándorvesém van...

Karikatura a Berlinben tartózkodó angol Cliff műkorcsolyázó házaspárról, amely az olimpián a hatodik helyen végzett.

Magyar futballsíkerék külföldön

Szombaton és vasárnap a magyar nemzeti bajnokság második és harmadik helyezette játszott külföldön, mindkettő szép sikerrel.

Az Újpest, mint tegnap már jelentették, Prágában a csehszlovák bajnok Szlavaiával 8000 néző előtt 1:1 arányban döntetlenül végzett. Újpest nagy sikerű teljesítményét még fokozza az a körülmény, hogy legjobb csatára, a becses Zsengeller nélkül állt ki s hogy a Szlavia csak Joós (Újpest) öngóljával tudott vezetéshöz, amit Kálai remek góllal egyenlített. A mérkőzést Dörfler vezette.

A tavalyi bajnok Hungária szombaton Mannheimban kezdte meg külföldi portyáját, meglehetősen rosszul, mert csak 1:1 arányu döntetlent ért el az ottani Rasenspieler ellen. Másnap azonban Düsseldorfban javított a Hungária s 5:2 (3:0) arányban verte a város válogatott csapatát. A kékfehérek Cseh, Dudás és Kardos nélkül játszották mindkét mérkőzésüket. Cseh közpessatárt egyelőre kitűnően pótoja Kalmár, az új szerzemény, aki egyre javul és rövidesen ismét a régi nagy játékos lesz. A Hungária tegnap Hamburgban hajóra szállt és Portugáliába utazott.

KÖZGAZDASÁG

Az új kereskedelmi törvény

Fordította: Dr. Kerényi Dezső ügyvéd (Noviszád)

(3) Azon örökös, aki a második bekezdés szerinti jogát az örökség átadását követő egy hónap alatt nem gyakorolja az átadással személyesen felelős taggá válik. Ha az örökös nem önjogi és törvényes képviselője sincsen, ezen hatánap attól a naptól veszi kezdetét, amikor neki törvényes képviselőt neveztek ki, vagy amelyen önjogúvá vált.

(4) Azon örökös, akinek betétesi minőségét elismerték, betétesként számít az örökség átadásának időpontjától.

(5) A 2—4. bekezdések alkalmazását a tagok szerződésével nem lehet kizárni, de abban az esetben, ha az örökös a társaságban való maradását a betétesi minőség elismerésétől teszi függővé, a nyereségből való részesedését az elhalt tag részesedésétől eltérően lehet kikötni.

(6) Az előző bekezdések rendelkezéseit megfelelően kell alkalmazni a tagként szereplő jogi személy megszűnése alkalmával is.

A tagok kizárása

146. §.

(1) Ha a tagnál oly körülmény következik be, amely folytán a többi tagoknak a 138. §. szerint joguk lenne a társaság megszűnését követelni, a bíróság az összes többi tagok kérésére kimondhatja azon tagnak a társaságból való kizárását. A 138. §. 3. bek. rendelkezése itt is érvényes.

(2) A társaság és a kizárt tag közötti elszámolást és megosztást azon társasági vagyoni állapot alapján fogják végbevenni, amint az a kizárási kereset megindításakor fennállott.

A vállalat felszámolás nélküli átvétele

147. §.

(1) Ha a társaság csak két tagból áll és egyikük személyénél kizárási ok merül fel, a bíróság a másik tagot az ő kérésére folytán feljogosíthatja, hogy a vállalatot felszámolás nélkül az aktívakkal és passzívakkal együtt átvehesse.

(2) Ha két tag közül az egyik hitelezője a társaságot felmondja, vagy ha két tag közül az egyik vagyona felett csődöt nyitnak, a másik tagnak joga van a vállalatnak aktívakkal és passzívakkal felszámolás nélküli átvételére.

(3) Az elszámolásra és megosztásra nézve megfelelően kell alkalmazni azokat a rendelkezéseket, amelyek a tagnak a társaságból való kiválása esetére érvényesek.

A megszűnés bejegyzése

148. §.

(1) A társaság megszűnését a cégjegyzékbe jegyzés végett az összes tagok kötelesek bejelenteni, kivéve ha a társaság a vagyona felett nyitott csőd folytán szűnik meg. Ugyanígy a cégjegyzékbe való bejegyzés végett az összes tagok kötelesek bejelenteni, hogy a tag a társaságból kivált, ha azonban a kivált tag a bejelentésben nem vesz részt, a többi tagok az ő bejelentését oly köökirattal helyettesíthetik, amely igazolja, hogy a tag kivált.

(2) A társaságnak a tag halála folytán történt megszűnését valamint a társaságnak az örökösök nélkül való folytatását az örökösöknek a bejelentésben való részvétele nélkül is be lehet jegyezni, ha a részvételt különös akadályok gátolják. Ezt megfelelően kell alkalmazni a tagként szereplő jogi személy megszűnésére nézve is.

Megszűnt társaság az összes tagok beleegyezésével

149. §.

Ha a társaság a vagyona felett nyitott csőd folytán szűnt meg, és a csődöt akár a csődadás indítványára kötött egyezség folytán vagy az összes hitelezők beleegyezésével vagy hivatalból oly indok folytán szűnt meg, hogy a csődben csak egy csődhitelező szerepel, a társaságot a tagok egyhangú határozata alapján tovább lehet folytatni. Ez érvényes arra az esetre is, amikor a társaság más módon szűnt meg, de a vagyont teljesen még fel nem osztották. A folytatást a zöszses tagok kötelesek bejelenteni a cégjegyzékbe való jegyzés végett.

ÖTÖDIK CIM

A TÁRSASÁG FELSZÁMOLÁSA

Mikor végzik a felszámolást

150. §.

(1) A társaság megszűnése folytán, ha a tagok más elszámolási és felosztási módban nem egyeztek meg, vagy ha a társaság vagyona felett csődöt nyitottak, felszámolást kell tartani.

(2) Ha a társaság a 142. §. szerint tovább nem marad fenn, vagy ha a tag a társaságot a 147. §. szerint át nem veszi, a társaság pedig valamelyik tag hitelezőnek felmondása következtében vagy valamelyik tag vagyona felett nyitott csőd folytán szűnt meg, a felszámolás csak a hitelezők illetve a csődtömeg gondnok beleegyezésével maradhat el, amennyiben már a társaság megszűnt előtt más felosztási vagy elszámolási módban meg nem egyeztek.

(3) Ha a tagok felszámolás helyett más elszámolási és felosztási módban állapodtak meg harmadik személyekkel szemben való viszonyukra nézve, a felszámolásról szóló rendelkezések érvényesek mindaddig, amíg fel nem osztott társasági vagyon létezik.

(Folytatjuk).

Negyven ház cserélt gazdát Noviszádon

A novemberben eladott házak és földek értéke 5,054.102 dinár

Noviszád rohamos fejlődését mindennél jobban igazolja a szinte meglepően nagy ingatlanforgalom. Általános tapasztalat, hogy a téli hónapokban az ingatlanforgalom csökkent, egyrészt mert télen senki sem költözködik szívesen másrészt, mert a kedvezőtlen időjárásban az építkezés is szünetel.

Mindezek ellenére Noviszádon a november hónap folyamán

nem kevesebb, mint negyven ház cserélt gazdát, azonkívül hetvenegy háztelék vagy szántóföld.

Az eladott házak értéke összesen 3.350.535 dinár, a háztelkek és földek pedig összesen 1.703.535 dinár. Az összforgalom tehát száztizenegy ingatlanért 5.054.102 dinár.

Az alábbi kimutatásban az első helyen az eladó nevét tüntetjük fel, utána a vevőt, majd az eladott ingatlan jellegét és helyét, végül a vételár összegét:

Sternberg Sarlotta, Rosenberg Sándor, Strandut — 22.000. Vengring Ferenc, Orisek Pál — Tyril és Metoda 132 — 15.000. Bitner Erzsébet, Hamm Ferenc — Kr. Petra II 164 — 190.000. Jery Lajos, Holecska Sarlotta — Gen. Bige 12 — 72.000. Kovács Pál, Nikolin Vasza — 142 n. 81 — 5300. Krammer Anna, Kranjec Ljubica, Liubljanska 28 — 200.000. Dr. Popov Milorad, Kovacevics Veljko — 5 h. 643 n. 81 — 61.972. Vlainkov Milos, Paszi József — Szt. Kniesanina 35 — 48.000. Krsztonosics Szima, Beljanski Lázár — 1 h. 270 n. 81 — 16.000. Velhner Vilma, Grginesevics Ruzsica — Jelacsics 6 — 45.000. Gajinov Milos, Gajisin Danica — Szarajina 16 — 110.000. Noviszád város, Miletics Milenkó — 386 n. 81 — 31.100. Noviszád város, Galambos János örök. — 1291 n. 81 — 11.571. Jovoresin Angelina, Maitin Djura — 2 h — 12.500. Geller János, Sánta Johanna — 382 n. 81 — 5500. Bednarik János, Bednarik Margit — 150 n. 81 — 1250. Gyurics Vladimir, Eleszin Dragoljub — Bele Njive 25 — 160.000. Musieki Szilvákó, Grujics Lenka — D. Jovana 10 — 80.000. Fratucan István, Szvircsevics Jován — agrár föld, 3500. Nedics Vászka, Szimics Milán — Ribnyák 373 n. 81 — 13.000. Kantardzics Maria, Szavics Jelena — 1200 n. 81 — 3500. Szentvanszki Milivoj, Vujaklija Ruzsa — Szkerliesa 8 — 64.000. Bajics János, Vlaskalics Szeván — 1 h. 37 n. 81 — 7000. Paunics Veszelin, Aszurdzics Tósa — 792 n. 81 — 5000. Bosán Makszo, Iric Mavro — Carinszka 16 — 250.000. Arsenin Jódó, Iszakovics Szeván — 837 n. 81 — 5000. Grosz Julije, Jovanovics Katia — Panova 15 — 67.500. Rajner Simon, Rakics Szpaszenka — Kumanovszka 6 — 66.000. Grosz Ruzsa, Weisz Antal. — Vlad. Matijevitva 47 — 20.000. Paulovics Feodora, dr. Paulovics Róbert — 1392 n. 81 — 6000. Noviszád város, Ugrénics Ferenc — 1 h. 110 n. 81 — 13.300. Rukovics Teréz, Raffay Stefánia — 1445 n. 81 — 25.000. Haberbus Ilona, Daljev Pavle — Zseljeznicska 60 — 180.000. Kovács Pál, Virág Pál 142 n. 81 — 5500. Felbanov Száva, Maletics Avram — Kajmakosalanszka 2. 36.000. Silics Pál, Kuzmanovics Gavra — 747 n. 81 — 6500. Bogdanovics Dejan, Popovics D. Szeván — Kr. Petra II — 450.000. Ledjenac Momcsilo, Ledjenac Budinka — Kajmakosalanszka 20 — 50.000. Nagy József, özv. Markovics Julka — Petyszka 18 — 60.000. Hromis Katia, Govoresin Angela — 512 n. 81 — 2200. Pejnov Milán, Milics Bogdán — 786 n. 81 — 5000. Drndarszki Angela, Bogics Lázár, — Luk Milánkovitva 7 — 45.000. Özv. Prokes Klára, Kosztics Dusan — Preradovicsa 86 — 35.000. Marana Mária, Sevics Gy. — 215 n. 81 — 19.000. Szabó István — Eisenhut Ferenc — Kr. Petra II 142. — 120.000. Piroski Pera, Silics Száva

— 200 n. 81 — 10.000. Zagorics Anka, Klippel Mária, Rumenacska 90 — 18.000. Diener Gyula, Suoc Lenka 83 n. 81 — 38.000. Dotlics Lázár, Koszirovics Lázár — Dj. Rajkovicsa 38 — 15.000. Dincsik Anna, Hill Katia — 820 n. 81 — 3800. Dr. Kerekes István, Bidzi Irén, — Al. Santitya, Noviszád város, Miloszavlyevics Milorad — 23 n. 81 — 5750. Bogdanovics Dejan, Habertus Jelena — 142 n. 81 — 63.000. Bede Péter, Roth József, Leptirova 8 — 20.000. Makszics Jódó, Blazsevics Djura 346 n. 81 — 15.000. Baltovics Zorka, Palancsanin Janos — 985 n. 81 — 4000. Baltovics Zorka, Palancsanin János — 800 n. 81 — 4000. Molnár Rózsi, Devics Katia — 20 n. 81 — 500. Acsanszki Nikola, Molnár Rózsi — 86 n. 81 — 1650. Muntján János, Fán eJena — 379 n. 81 — 12.500. Miskovics Szaánka, Novák Anna — Tone Hadzsicsa 24 — 48.000. Kovács Pál, Novakovics György — 20 h. — 275.000. Panecan Rudolf, Grginesevics Irén — 1523 n. 81 — 25.000. Panecan Rudolf, Ambrusik Dragutin — 1 h. 324 n. 81 — 14.500. Dujics Marja, Molnár László — 84 n. 81 — 20.000. Özv. Sovlyanszki Szoka, Brankov Vlada — 755 n. 81 — 2600. Maletics Milla, Govoresin Angela — 770 n. 81 — 3300. Dér Adám, Tóth Mihály — Csir. i Metoda 72 — 40.000. Milutinovics Tósa — Hill Katia — 805 n. 81 — 3400. Gál Teréz, Gál Julianna — Tolsztojeva 57 (fél rész) 10.000. Lucsics Drága, Minics Emilija — 83 n. 81 — 60.000. Hájics István, Knézi Péter — Br. Ribnikara 11 — 120.000. Zlicsics Pera, Kovács Pál — 3 h. 1460 81 — 28.535. Brankov Dusan, Kovács Pál — 5 h. 700 n. 81 — 41.387. Veszelinovics Zsiván, Kovács Pál — 2 h. — 13.000. Gragar Alekszandar, Obradovics Milánka — 5 h. 921 n. 81 — 84.000. Mijatovics Julka, Holesik Szeván — 123 n. 81 — 3500. Ledjenac Momcsilo, Papp György — Rumenacska 72 — 55.000. Fodor Rzsó, Fodor Mariska — Br. Ribnikara 25, egy ötöd rész — 14.000. Krsztics Milos, Klinka György — 4 h. 700 n. 81 — 30.600. Boros István, Juhász Verona — Vatr. Jagitva 34 — 17.000. Morgentaler Lorenc, Miodragovics Gy. — 2 h. 600 n. 81 — 40.000. Kubics Katia, Vueskovics Mihály — Cara Dusan 51 — 52.000. Noviszád város, Pfeiffer M. — 92 n. 81 — 53.912. Özv. Zsivanov Lenka, Krsztics Sztankó, 800 n. 81 — 4500. Bolezan Szeván, Makszics Nikola — 372 n. 81 — 4000. Hajdinovics Jakab, Muntgan Gurica — 2 h. 28 n. 81 — 30.000. Alimpjevics Joszif, Veszelinovics Zsivkó — 762 n. 81 — 3500. Dragutinovics Katia, Sztójics Zsivkó — Jov. Andrijevsica, 3/12 rész — 12.500. Mogin Lázár, Vlaovics Tósa — 2 h. — 12.000. Risztics Lenka, Sulján András — 800 n. 81 — 3000. Tibor Mária, Poznjakov Szergeje — 1115 n. 81 — 225.000. Gvetics Márkó, Kovács Julka — 5 h. 700 n. 81 — 44.000. Noviszád város, Sztankovics Julka — Petlova 11 — 1535. Noviszád város, Balazsevics Gyóka — 432 n. 81 — 34.560. Krsztics Péter, Makszics Anka — 1 h. 797 n. 81 — 5000. Lucsics Draga, Sztankovics Gyóka — 83 n. 81 — 50.000. Gyurics Milán, Brankov Vlada — 1 h. 734 n. 81 — 8500. Özv. Hován Anna, Hován Anna. Laze Koszticsa 13 (fél rész) 100.000 — Nemes József, Ferencsek Vilmos — 1 h. 208 n. 81 — 8500. Özv. Weisz Hedvig, Schwarz S. — 432 n. 81 — 50.000. Brzak Bogolyub, Hill Katia — 1 h. — 6000. Özv. Golub Mária, Hill Katia — 1 h. 6000. Dr. Lusztig Ferdinánd, Gausz Gizella — Miletyeva 55 — 222.000. Klein Eugen, Scheffer Mirkó — 139 n. 81 — 16.000. Marinkovics Koszta, Dracsics Márkó — Vlad. Makszima 14 (fél rész) 10.000. Paunovics Mita, Mijatovics Vászka — 1 h. 47 — 7470. Pagacsevics Vászka, Pradanov Maca — 408 kv. hv. — 2000. Preradovics Ljubica, Szlan kamenac Kata — 1 h. — 7500.

Milliók találmány a szemétkosárban

Bécsből jelentik: Milliók értékű szabadalmat lopott el egy ismeretlen tolvaj Haitz Gusztáv német kereskedő gépkocsijából. Mikor a kereskedő észrevette, hogy akatáskája, amelyben egy újfajta fémolvasztókészülék szabadalmi iratai voltak, hiányzik, nyomban jelentést tett a rendőrségen.

A rendőrség sejtette, hogy a tolvaj nem fogja felismerni a találmány értékét s eldobja a papírcsomagot. Ezért végigkutatott az utcai papírgyűjtőkosarakat s az egyikben valóban megtalálták a hiányzó iratokat. Az akatáskában az iratokon kívül számottevő értékű tárgy nem volt.

NÉMETORSZÁG, A BÁLNAOLAJ ÉS A HALFEHÉRJE. Hamburgból jelentik: Az itt rendezett kiállítás szemléltetve mutatja be, hogy milyen eredményeket ért el Nagy-Hamburg a négyéves terv keretében. Három bálnavadász-csoport az elmúlt időben több mint 30.000 tonna elsőrendű bálnaolajat juttatott az országba; a jövő év tavaszán az eredmény már mintegy 100.000 tonna olaj lesz. A most kezdődő téli időszakban nagyobb keretekben kezdik meg a friss bálnahús felhasználását. Új és jelentős eredményt értek el Hamburgban a fehérjetermelés terén. A halból nyert fehérje egyaránt alkalmasnak bizonyult mind táplálkozás, mind műszaki célokra. Mint-hogy évenként sütési célokra mintegy 800 millió tojást használnak el, igen jelentős — 400 millió darab — tojásmennyiséget takarítanak meg, ha a sütésnél az eddigi mennyiségnek csak a felét is halfehérjével helyettesítik a háztartásokban. A halfehérje nagyjából tápanyag és teljesen szagtalan. A műszaki iparban az új halfehérje különösen bevált zsírozásra és impregnálásra is. Új üzemenyag a halból, a kiállításán látható bőrtárgyak bizonyítják a halbőr kiváló minőségét.

Csődönkívüli kényszerregezés. Vanyur János noviszádi fűszerkereskedő csődönkívüli kényszerregezési eljárást kért maga ellen. Egyeztető bíró Levakovics Matija, felügyelő Sztankovics Vojta dr. noviszádi ügyvéd. Vanyur 40 százalékot ígér hitelezőinek.

Sok a hamisított tejföl Petrovgrádon. Petrovgrádról jelentik: A petrovgrádi tejpiacon két héttel ezelőtt razzia tartott dr. Gojkov Vukasín városi orvos és ez alkalommal 10 tejfölarustól mintát vett, amelyet vegyvizsgálat céljából megküldöttek a beográdi vegyvizsgáló állomásnak. A vizsgálat adatai szerint a 10 árus közül nyolc hamisított tejfölt árult. Az élelmiszer hamisítók ellen megindult az eljárás. A razzia most dr. Gojkov megismételte és újabb tejfölmintákat küldött be Beográdba.

Olaszország önellátási politikája. Rómából jelentik: Mussolini vasárnap a Venezia palotában vacsorát adott az olasz termelők, munkások és iparosok tiszteletére. A vacsorán 250 személy vett részt. Mussolini beszédében annak a reményének adott kifejezést, hogy Olaszország rövidesen minden téren áttérhet az önellátásra.

Tőzsde

NOVISZADI TERMÉNYTŐZSDE

Buza 78-79 kgos 2%-os bácskai, Noviszád és Szombor környéki 175-177, közép- és felsőbácskai 176-178, tiszai uszály 177-179, bégai esatorna 176-178, tiszai esatorna uszály 176-178, felsőbánáti 176-178, délbánáti 171-173 szerémi 175-177, szlavóniai 176-178. **Rozs** bácskai 172-174. **Arpa** 63-64 kg. bácskai és szerémi 128-130. **Zab** 122-124, uszály 124-126. **Tengeri** tavalyi bácskai és szerémi 104-106, bánáti 101-102, indiai paritásban decembe 83-85, szaritott indiai paritásban 95-97, szaritott dunai tiszai paritásban 101-102. **Buzalisz** bácskai és bánáti állomásról nullás g és g 272.50-282.50 kettes 252.50-262.50, ötös 232.50-242.50, hatos 212.50-222.50, hetes 182.50-192.50, nyolcas 125-130. **Buzalisz** szerémi és szlavóniai állomásról nullás g és g 70-280, kettes 250-260, ötös 230-240, hatos 210-220, hetes 180-190, nyolcas 125-130. **Buzakorpa** jutásútkokban bácskai és szerémi fehér 2%-os, zsák nélkül 204-206, uszályúru 207-209. Szlavóniai rozsburgonya 47-49, szlavóniai fehér burgonya 35-37. Sertészsír 25 kős kánákban bruttó nettóért 1050-1075. Irányzat: Nyugodtabb. Forgalom: közepes.

SZOMBORI TERMÉNYTŐZSDE

Buza, bácskai, Szombor környéki 175-177, felsőbácskai 176-178, szlavóniai 175-177, szerémi 174-176. Tiszai, bácskai uszályból 177-179. Tiszai, bánáti uszályból 177-179. felsőbánáti 175-177, délbánáti 170-172, esatornai hajórakomány 176-178, bégai hajórakomány 175-177. **Rozs**, bácskai vasut 172-174. **Zab**, bácskai vasut 122-124, szerémi és szlavóniai 122-124. **Arpa**, bácskai 63-64 kgos 127.50-132.50, szerémi 63-64 kgos 127.50-132.50, bácskai tavaszi 67-68 kgos 177.50-182.50, baranyai tavaszi 177.50-182.50. **Tengeri**, bácskai és szerémi vasut prompt 105-107, bácskai szaritott 95-97. **Bab**, fehér 2%-os 202-207. **Buzalisz**: Nullás g és g 275-285, kettes 255-265, ötös 240-250, hatos 215-225, hetes 185-195, nyolcas 127.50-132.50. **Korpa**, prompt bácskai 92-94, szerémi 93-95. Sertészsír, új kishordókban: 11-12, új középhordókban 10.75-11.75, új nagyhordókban 10.50-11.50, kánában bruttó nettóért: 10-11. Szótt szalonna pofa és hasalja nélkül 10.50-11.50, füstölt szalonna 11.50-12.50. Irányzat: Buza tartott, tengeri lanya. Forgalom: 43 és fél vagón.

KULFÖLDI TŐZSDEZARLATOK

A dinár árfolyama. Budapest 7.25-7.50, Prága 62.05-62.45, Berlin 5.63-5.67, London 215.50. **Zürich.** Beograd 10, Páris 14.60, London 21.605, Newyork 432.375, Brüsszel 73.475, Milánó 22.72, Amszterdam 240.50, Berlin 174.20, Bécs 81.65, Prága 15.20, Varsó 81.80, Bukarest 3.25.

A megmentett lélek

Regény

Irtja: FERTSEK FERENC

53

Copyright by Reggeli Újság and Publicitas Press Service. — Utánnomás tilos

Háromszoros-bíróviselt Arató Péter letette az újságot és a fiára nézett. Várt. Jól esett neki, hogy ez a nagy erős ember, a pászkándi bíró, az ő véreből való vér, aki megmaradt neki öregsége mankójául, büszkeségének és örömeinek, ez a nagy, okos ember tőle kér tanácsot.

— Ha tudok, gyerekek. Beszélj, no.

Mihály lenézett előbb a padlóra. Háziszóttos, rongyból szótt szőnyeg gurult azon tova. Elnézgette az úde szineit. A feketére fehér következik, azután meg piros... A pirosra megint fekete, megint csak piros, megint fehér...

— Édesapám, emlékszik-e az Arva kutyámra? Akire eleinte úgy haragudott, majd megcsapott érte, még a Bundást is, az öreg Bundást is majdhogynem ráuszította, aztán végül is édesanyám úgy megszerette, meg is siratta, mikor kimult — hát emlékszik-e, no?

— Hogyne emlékeznek, édes fiam, igen is jól emlékszem én arra a te kutyádra. Heles, hasznos jószág lett belőle.

Hát ezen indult el Mihály. Ezen a nyomon. Hogy hát az asszony is, szegény, akárcsak az Arva kutyá akkoriban...

Mihály az apja vére volt, az apja meg az övé. Nagyon hamar megértették egymást.

— Ide akarod hozni?

— Ide. Ha nincs ellenükre.

Az apa erősen szivta a pipáját. Kurta kis csend után szólalt csak meg.

— Mán, hogy vóna ellenükre? Férfi mellé asszony való, abbizonyos. Csak hát — s szerető szemmel nézett végig a fián — azt szerettem volna mégis, ha nem sajnálatbu vettél volna feleséget. Mert-hogy az első asszonyodba se sok örömed tellett — nyugodjék —, hát azt szeretném, ha legalább a másodikhoz huzna a szived. Hosszu az élet, fiam.

Mihály csak állt ott meredten az apja előtt. Hátrattett kézzel állott a cserépkályha előtt, nem is vette észre, hogy egyszer csak nekítámaszkodik. De észrevette a kályha, mert sütni kezdte a kezét. Attól észretért.

Hát az apja... úgy gondolta... Hogy feleségnek?... Hát persze. Persze! Lehetne is másképp? Falu szájára adni az özvegyet is, meg őt is, meg a házukat is? Hát persze, hogy csakis így... ilyenmódon hozhatja csak ide az asszonyt...

És ő mennyit tündökölt! Mennyit emésztette magát! Pedig milyen egyszerű a dolog. Milyen egyszerű a megoldása mindennek, ha a szív és a bölcsesség szűrőjén születik meg.

Egyszerre könnyű lett a szive és valami névtelen, menevezhetetlen öröme kezdett örülni. Leha jolt az apja kezére.

— Köszönöm, édesapám... Ak-

kor most megyek és megbeszéllem Ilonával...

Először nevezte az asszonyt így: Ilonának.

Felvette a fekete magyarját. A zsinórosat Amire azt szokta mondani az anyja, mikor beleöltözött: ha mentéd vóna hozzá, gyerekem, csatos láncsal, meg kardod, hát olyan vónál benne, akár egy főispán. Abban tette le a bírói esküt. Meg a presbiteri fogadalmat is. Abban szokta kísérni körutjukon a megyei, meg a fővárosi urakat. Pestre is abban ruccan fel, ha küldöttségbe kell mennie. Hát asszonykérőbe se mehet másban.

Mielőtt elindult volna, bezörgött a konyhába.

— Édesanyám! Lesz-e valami rendes karácsonyesti vacsora? Merthogy vendéget hoznék, ha nincs ellenére.

S hogy az anyja csodálkozva nézett rá, apjához utasította. Si-etni kell, mert sötétedik nagyon, — mondotta.

Befogadott a csengős szánba, a sallangos szerszámmal. Kétszer is elsimította a takarókat az ülésen, amíg Feri befogott. A takarók sötétkéek posztójáról örömszin-pirosan viritott a két betű: »A. M.« — s a két betű felett az ótágu korona. Mert parasztnemesek voltak az Aratók emberemlékezet óta. Hogy Feri menjen-e? Nem, dehogyan. Nem kell.

Aztán belebujt az orosz bundájába, a kapu kitérült s a lovak kényes tancba kezdtek a karácsonyesti alkonyatban.

Az alacsony házakban egyre-másra gyulladtak ki a fények az ablakok mögött. A pápista soron megindultak már a fehérűveges, fehéringes betlehemes gyerekek. Itt-ott hallatszott már a karácsonyi ének is. Jászolban fekszik — Barmok közt nyugszik — Valóban...

A Jóság, a Szeretet, a Boldogság jászolban feküdt és barmok közt nyugodott valamikor valóban...

Ettől a gondolattól erő szállt a karjába és béke költözött a szívébe.

Bekanyarodott az uradalmi keréteszet felé. Antal Pista nyújtotta már a kis fenyőfát, a cserépbe ültetett kis zöld Jézuska-fáját, ahogy meghallotta a csengőszót. Mert a fácskát jóelőre megrendelte már Mihály.

Azután fordul a szánnal s az — csiling-csing-csiling-csing — kényesen siklik tovább. A parádés szerszámba ágyazott fehér lófarakas csengő frissen, vidáman muzsikál a lovak hátán; az ülésre fektetett fenyőfácska édes, sejtelmes illatot áraszt. Karácsonyfallatot.

Akármit mondtok, emberek, a száncsengő is muzsikál úgy néha, mint a karácsonyi angyalok csöngetyűje. Ha béke lakozik annak szívében, aki hallgatja.

(Folytatjuk)

Ha merlekepes könyveidre akarja magát kiképeztelemi ha praktikus könyvvezetést óhajt bevezete teini, ha könyvszakértőre lesz szüksége, írjon:

Borbély Lajos könyvszakértőnek

Noviszad, Postafiók 75, lakás Nikola Tesla u. 26.

